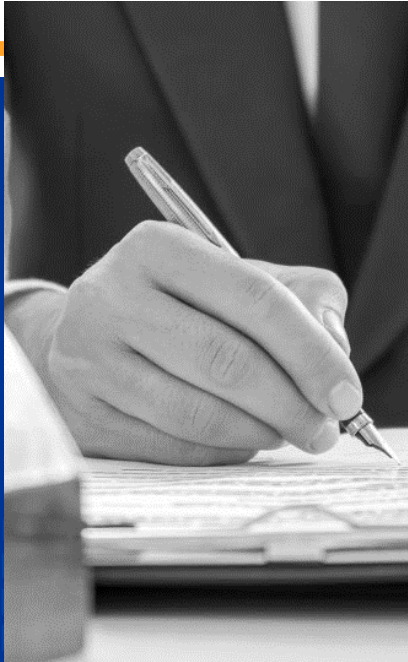

НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО
З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ
КОРУПЦІЇ

Корупція в Україні 2023:

розуміння, сприйняття,
поширеність

Методологія і завдання дослідження

Показники сприйняття корупції

Корупційний досвід за сферами

Інтегральні показники

A black and white photograph showing a thick stack of papers or documents, with some papers slightly offset, creating a sense of depth and volume.A black and white photograph showing a stack of papers, similar to the one above, but with a more pronounced shadow and a slightly different angle, emphasizing the texture and thickness of the paper.

МЕТОДОЛОГІЯ І ЗАВДАННЯ ДОСЛІДЖЕННЯ

ДВА КОМПОНЕНТИ ДОСЛІДЖЕННЯ У КОЖНІЙ ХВИЛІ

	Опитування населення	Опитування підприємств
Специфікація кожного компоненту дослідження	<p>Національне репрезентативне опитування</p> <p>Особисті інтерв'ю</p> <p>2023 рік: 2488 інтерв'ю*</p> <p>2022 рік: 2646 інтерв'ю</p> <p>2021 рік: 2636 інтерв'ю</p> <p>2020 рік: 2516 інтерв'ю</p> <p>2017 рік: 2585 інтерв'ю</p>	<p>Національне репрезентативне опитування</p> <p>Телефонні інтерв'ю</p> <p>2023 рік: 1208 інтерв'ю**</p> <p>2022 рік: 1203 інтерв'ю</p> <p>2021 рік: 1224 інтерв'ю</p> <p>2020 рік: 1093 інтерв'ю</p> <p>2017 рік: 1005 інтерв'ю</p>

* Максимальна похибка ± 2 в.п.

** Максимальна похибка ± 3 в.п.

Мета – комплексна оцінка корупційної ситуації в Україні у 2023 році

Завдання:

- ✓ оцінка державної антикорупційної діяльності в Україні
- ✓ оцінка розуміння та сприйняття корупції
- ✓ визначення корупційного досвіду населення та бізнесу
- ✓ оцінка рівня поширеності корупційних практик у таких сферах

Опитування населення

Державна та комунальна медицина (медичні послуги)
Послуги закладів вищої освіти

Послуги закладів освіти (початкова та середня освіта)
Послуги закладів освіти (комунальні дитячі садки)

Діяльність сервісних центрів МВС
Діяльність центрів надання адміністративних послуг (ЦНАП)

Надання адміністративних послуг органами виконавчої влади та місцевого самоврядування (крім ЦНАП та сервісних центрів МВС)

Гуманітарна допомога

Послуги з підключення та обслуговування систем електро-, газо-, водопостачання та водовідведення (крім послуг, пов'язаних з поточними розрахунками)

Будівництво та земельні відносини

Діяльність правоохоронних органів із забезпечення законності та правопорядку, проведення досудового розслідування

Опитування підприємств

Діяльність податкових органів

Контроль і нагляд за господарською діяльністю

Митниця

Судова система

Виконання судових рішень

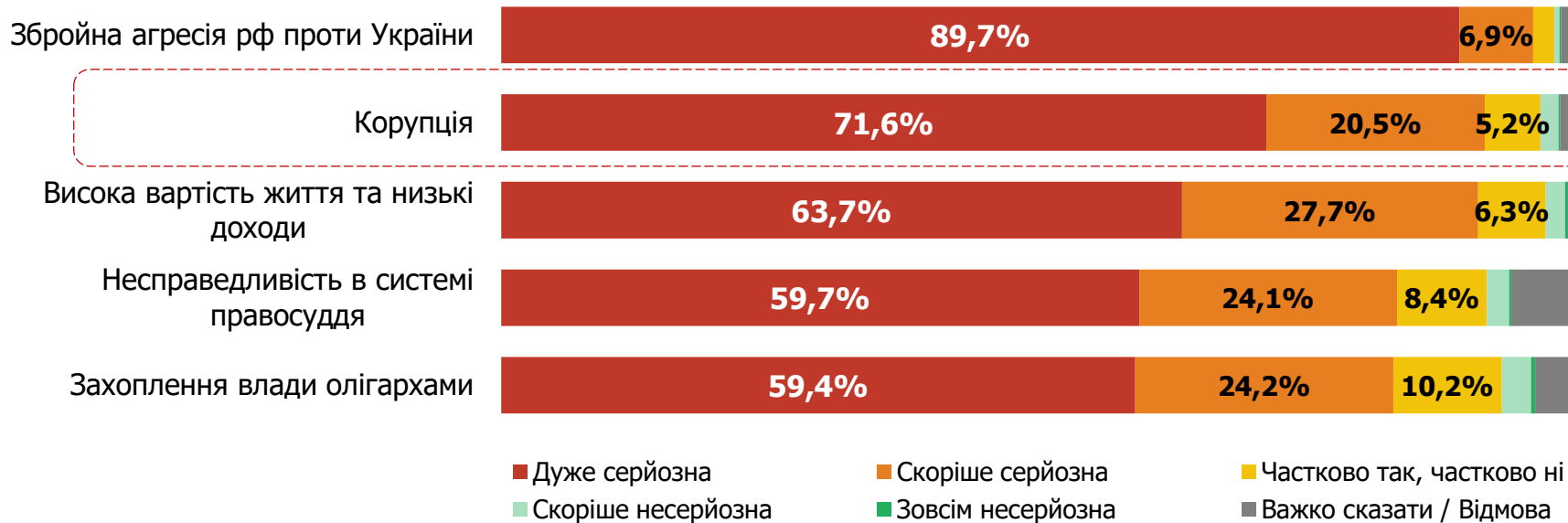

ПОКАЗНИКИ СПРИЙНЯТТЯ КОРУПЦІЇ

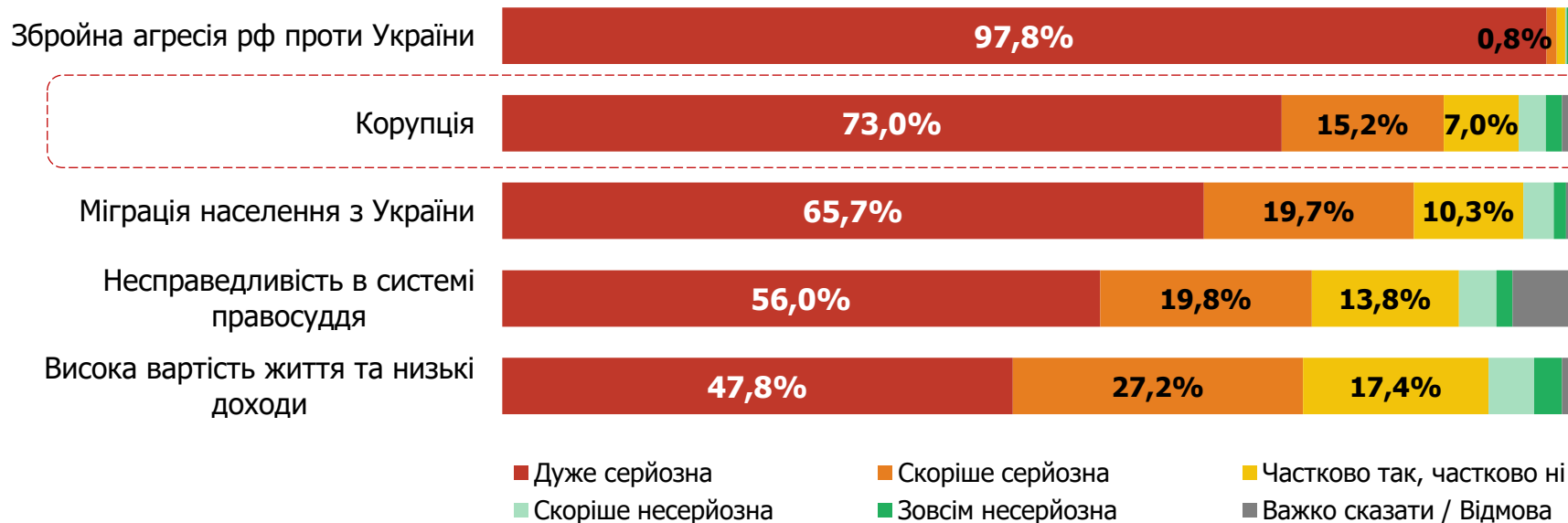
Сприйняття основних проблем України — ТОП-5 (2023)

Питання: «Як Ви вважаєте, наскільки серйозними є вище перераховані проблеми для України?»

Сприйняття основних проблем України — ТОП-5 (2023)

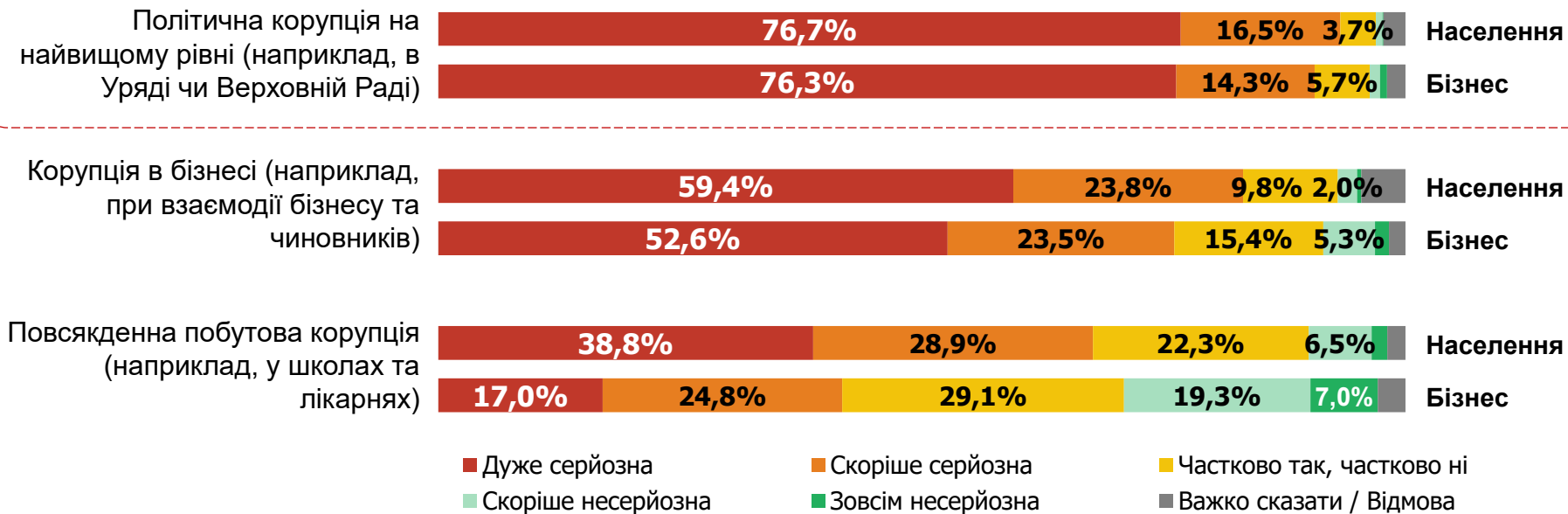
Питання: «Як Ви вважаєте, наскільки серйозними є вище перераховані проблеми для України?»

Як населення, так і підприємці вважають політичну корупцію найбільш серйозним типом корупції

Серйозність різних типів корупції в Україні за оцінками населення та бізнесу

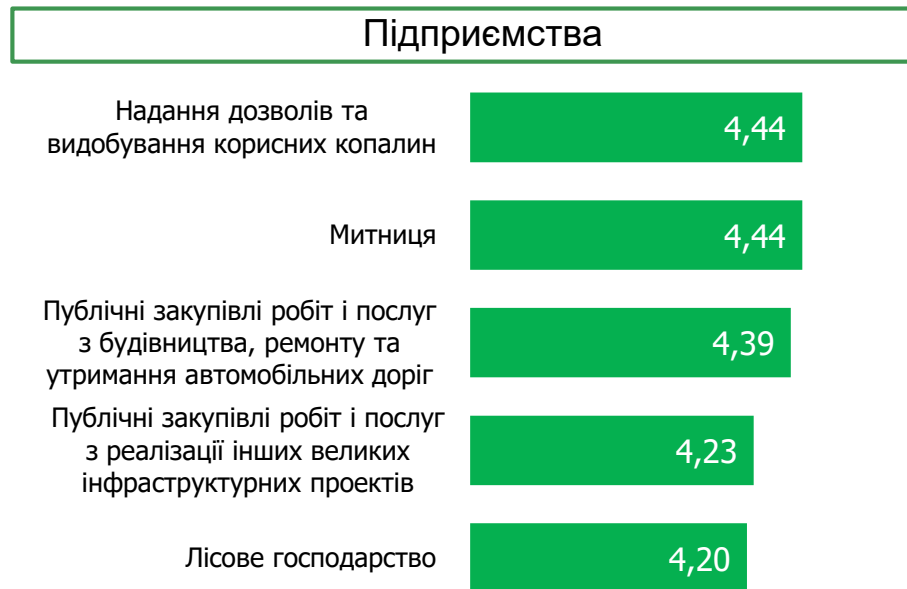
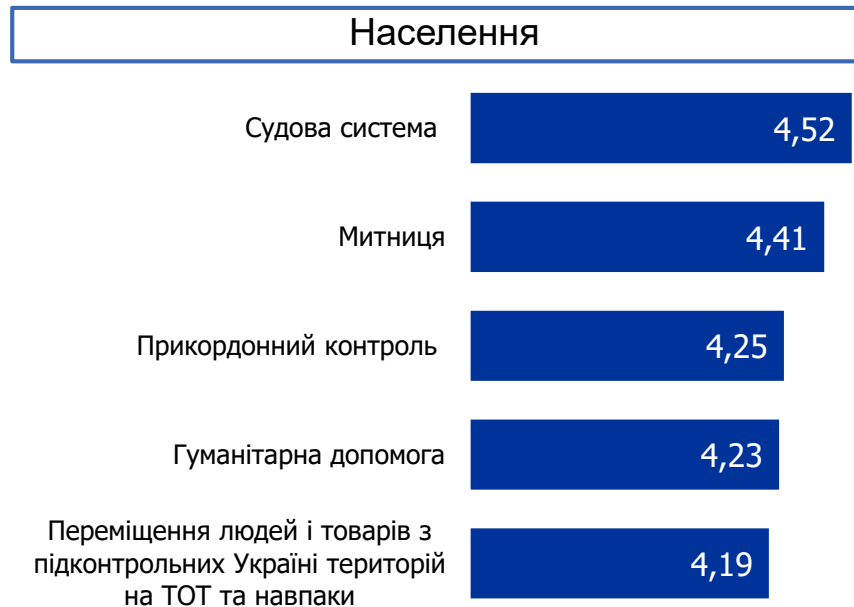
Питання: «Наскільки серйозною проблемою для України Ви вважаєте такі типи корупції?»

Найкорумпованіші сфери на думку населення та бізнесу

Індекс сприйняття поширеності корупції за оцінками:

(середнє за 5-бальною шкалою, де 1 означає, що корупція відсутня, а 5 – дуже поширена)

Питання: «На Вашу думку, наскільки корупція поширена в таких сферах?»

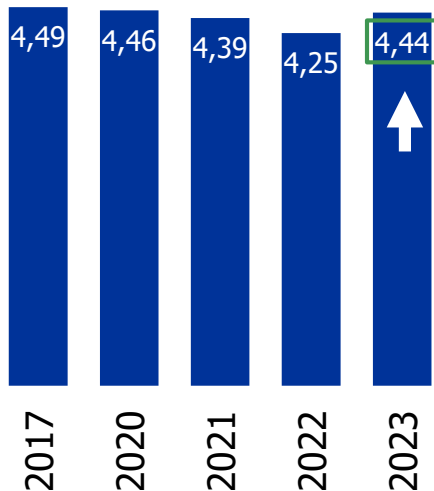
Загальний індекс сприйняття корупції зріс до рівня 2020 року

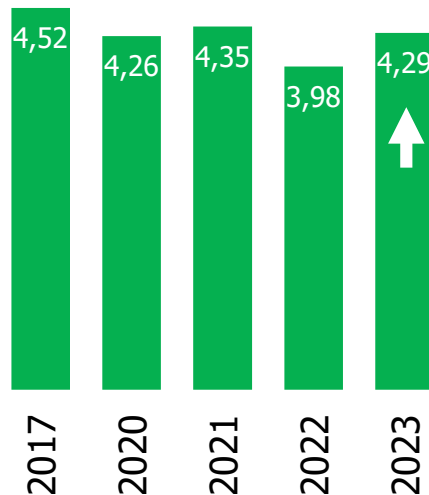
Індекс сприйняття поширеності корупції загалом за оцінками:

(середнє за 5-бальною шкалою, де 1 означає, що корупція відсутня, а 5 – дуже поширена)

Населення

Підприємства

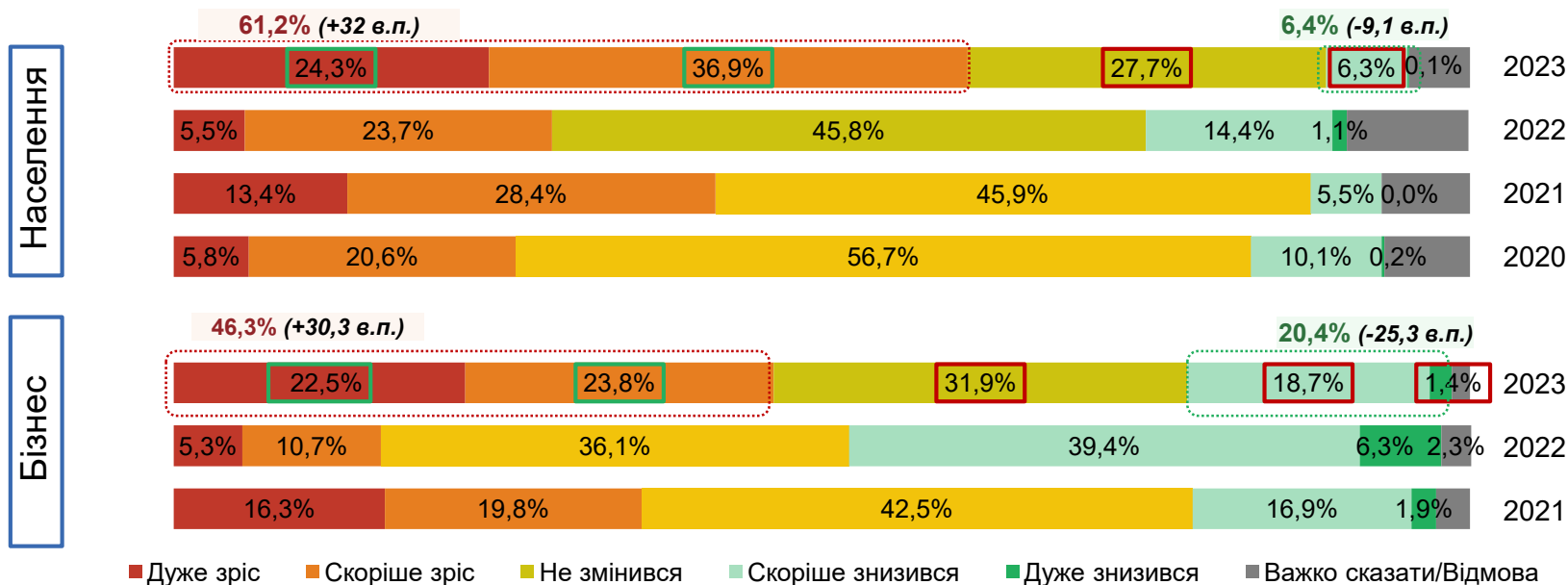
При цьому індекс сприйняття поширеності корупції **в тій сфері**, де працюють опитані підприємці, становить **2,29 бала**

Питання: «На Вашу думку, наскільки корупція поширена в Україні загалом?»

Респонденти відзначають суттєве зростання рівня корупції Бізнес налаштований менш песимістично, ніж населення

Оцінка зміни у рівні корупції в Україні за останні 12 місяців серед населення та бізнесу

Питання: «На Вашу думку, як змінився рівень корупції в Україні за останні 12 місяців?»

ОЦІНКА АНТИКОРУПЦІЙНИХ ЗАХОДІВ

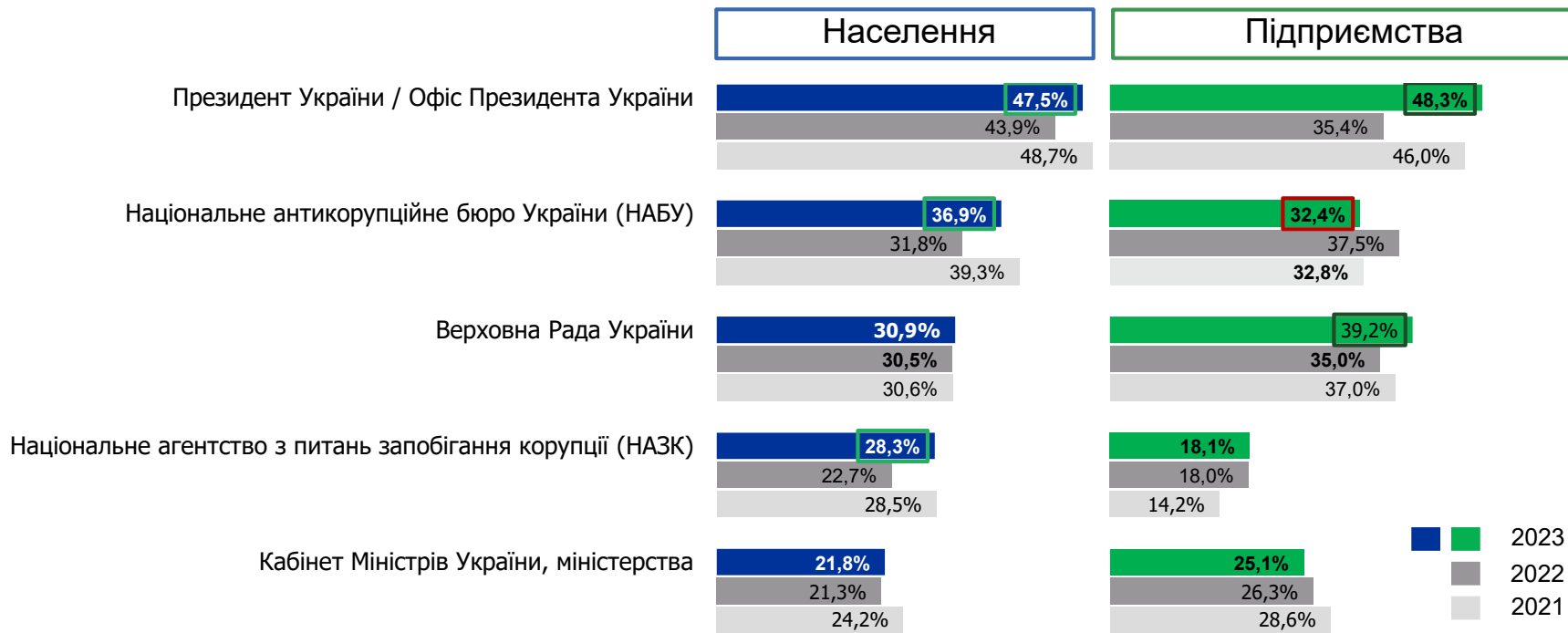

Відповідальними за подолання корупції вважаються центральні органи влади поряд із спеціалізованими інституціями

Хто є відповідальним за подолання корупції в Україні за оцінками:

Питання: «На Вашу думку, хто відповідальний за подолання корупції в Україні?»

Населення: корекція оцінок ефективності антикорупційної діяльності (нижчі чим в 2022 році, але вищі за дані 2021 року)

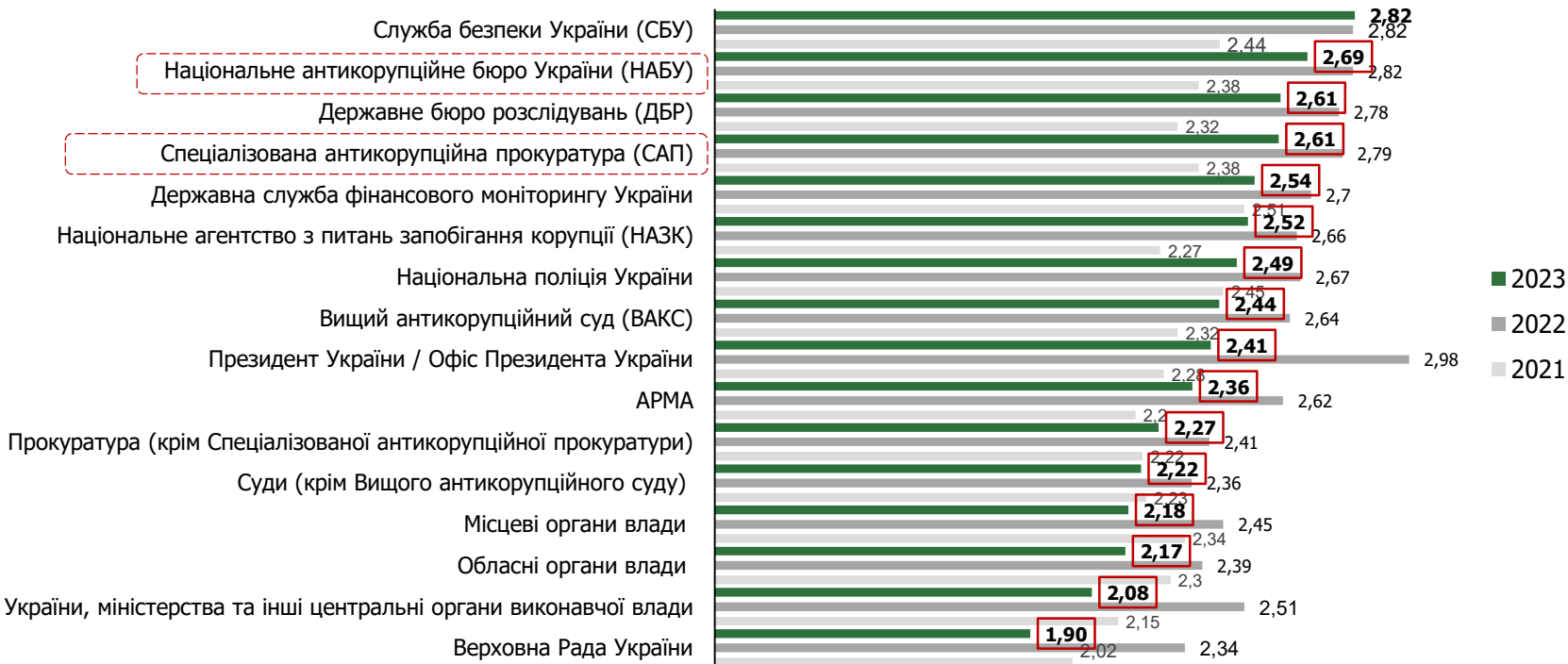
Оцінка населенням ефективності діяльності державних органів у сфері протидії корупції (середнє за 5-бальною шкалою, де 1 означає, що протидія корупції зовсім неефективна, а 5 – дуже ефективна)

Питання: «На Вашу думку, наскільки ефективна (результативна) антикорупційна діяльність таких державних органів?»

Бізнес: оцінки також знизилися. Серед антикорупційних органів найвище оцінює діяльність НАБУ та САП

Оцінка підприємствами ефективності діяльності державних органів у сфері протидії корупції (середнє за 5-бальною шкалою, де 1 означає, що протидія корупції зовсім неефективна, а 5 – дуже ефективна)

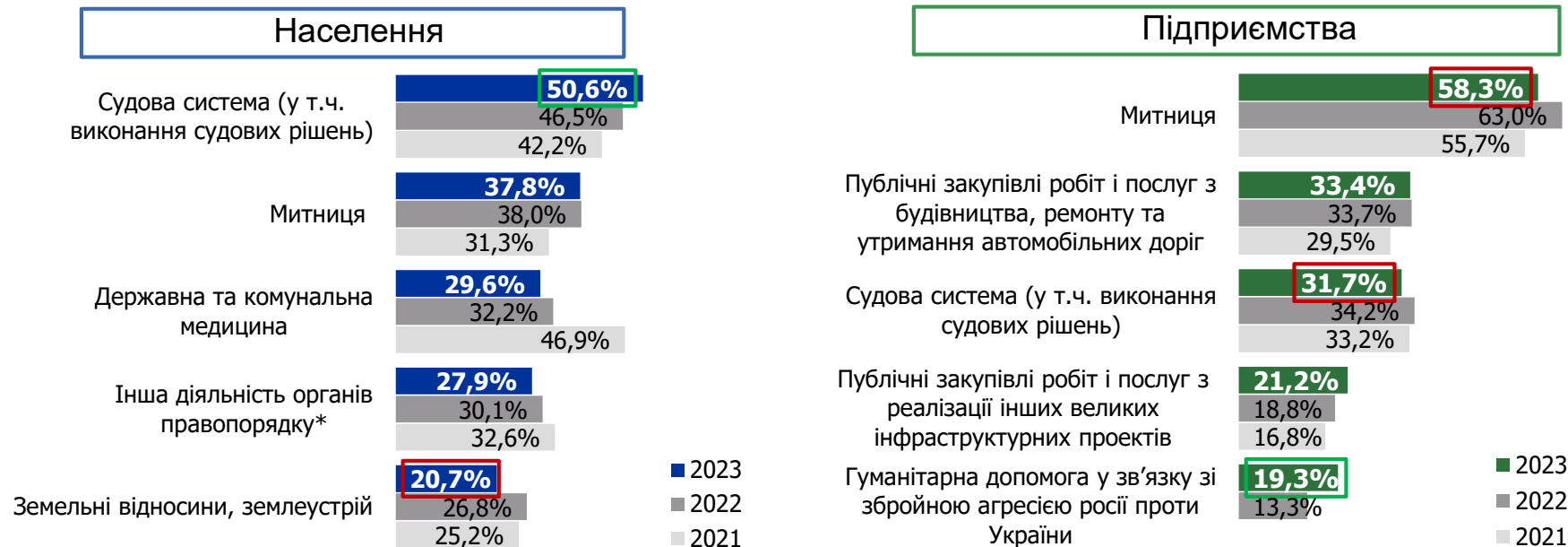
Питання: «На Вашу думку, наскільки ефективна (результативна) антикорупційна діяльність таких державних органів?»

Для населення найбільш пріоритетним залишається очищення від корупції судової системи, для підприємців – митниці

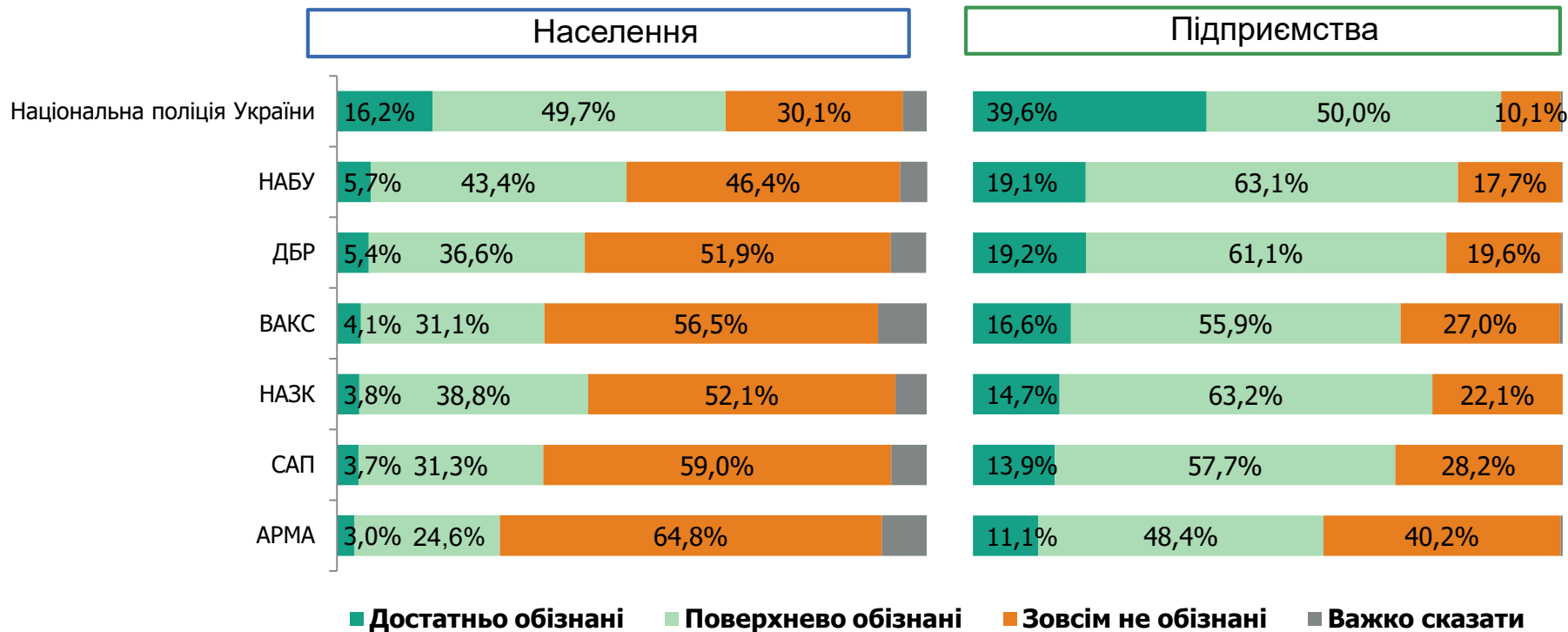
ТОП-5 пріоритетних сфер боротьби з корупцією за оцінками:

Питання: «У яких сферах, на Ваш погляд, необхідно в першу чергу боротись з корупцією?»

*Інша діяльність правоохоронних органів (Національна поліція, СБУ, прокуратура) із забезпечення законності та правопорядку, проведення досудового розслідування (крім діяльності патрульної поліції, сервісних центрів МВС)

Обізнаність щодо діяльності антикорупційних органів: бізнес обізнаний краще

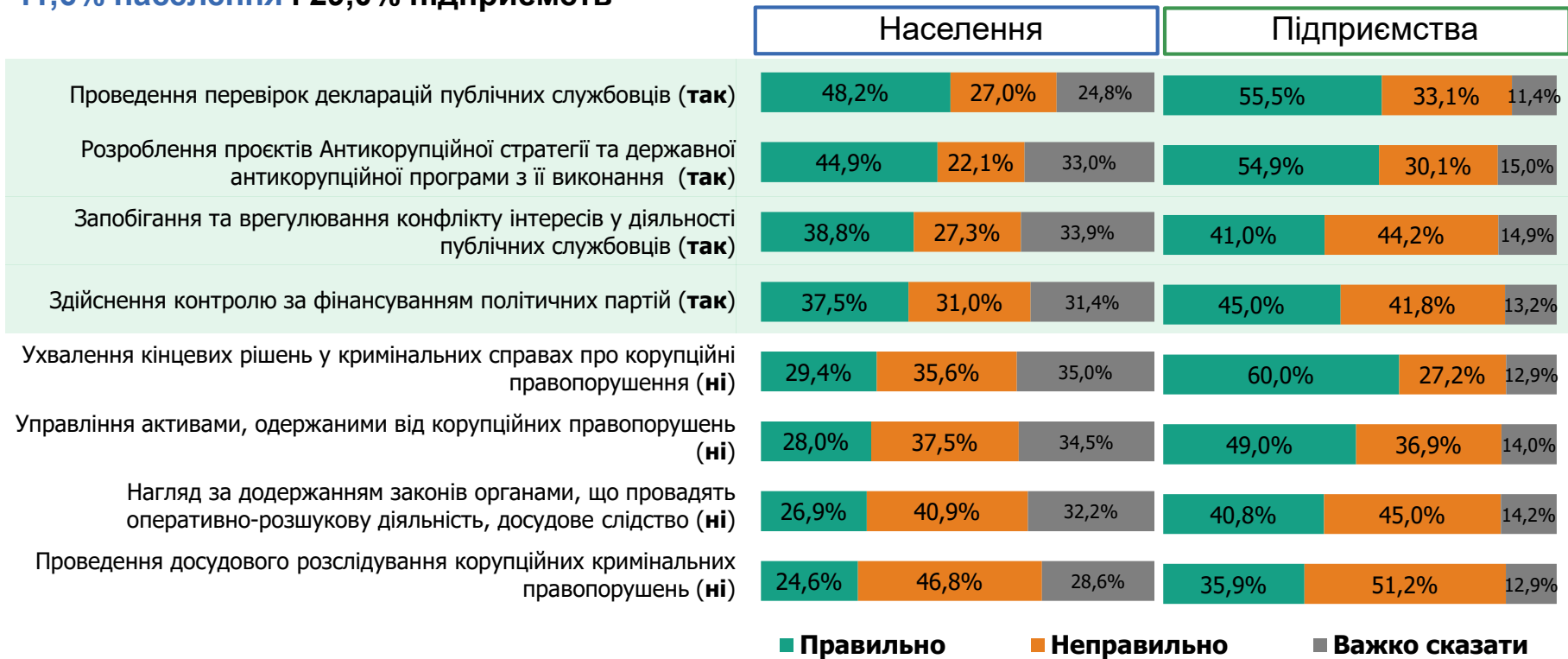
Питання: «Наскільки Ви вважаєте себе обізнаним обізнаною щодо діяльності таких державних органів (установ)?»

Обізнаність про повноваження НАЗК

Правильні відповіді щонайменше на 5 із 8 питань дали

11,6% населення і 29,0% підприємств

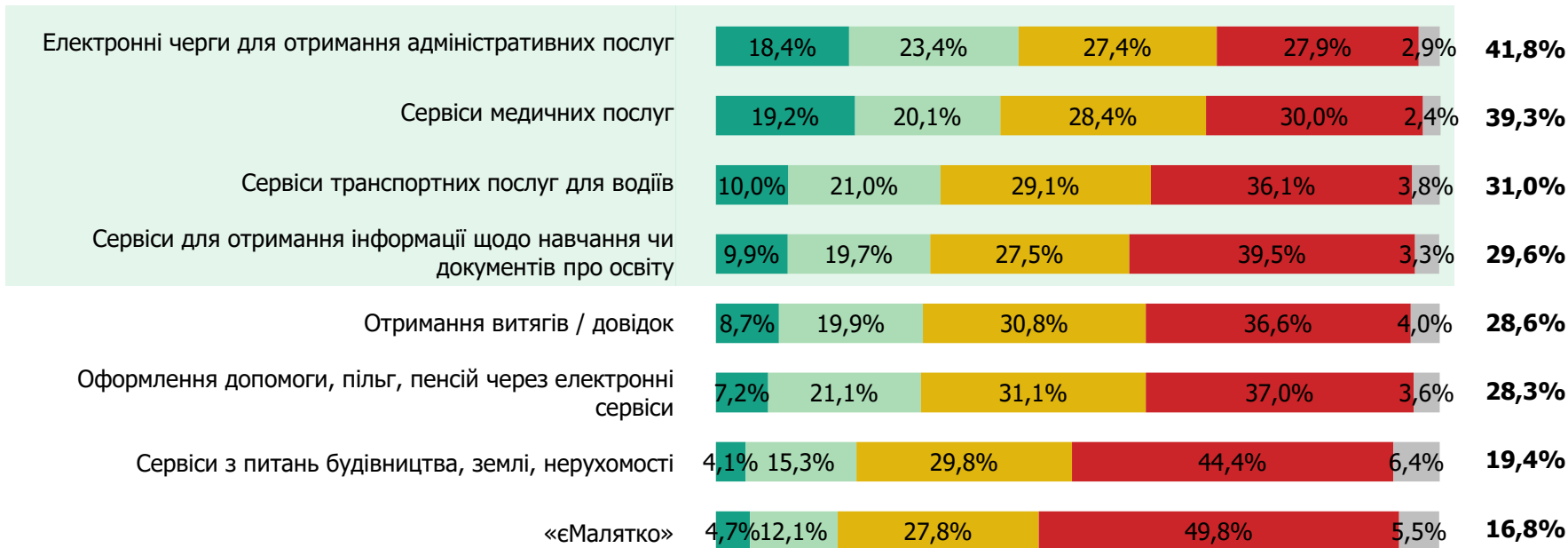
Питання: «На Ваш погляд, чи реалізує Національне агентство з питань запобігання корупції такі повноваження?»

Населення: Обізнаність щодо електронних сервісів з надання державних послуг онлайн

Показник «достатньої обізнаності» (середній рівень серед всіх сервісів) – **29,4%**

Достатньо обізнані

■ Користувалися
 ■ Знають достатньо, щоб скористатися
 ■ Поверхнево обізнані
 ■ Не знають
 ■ Важко сказати

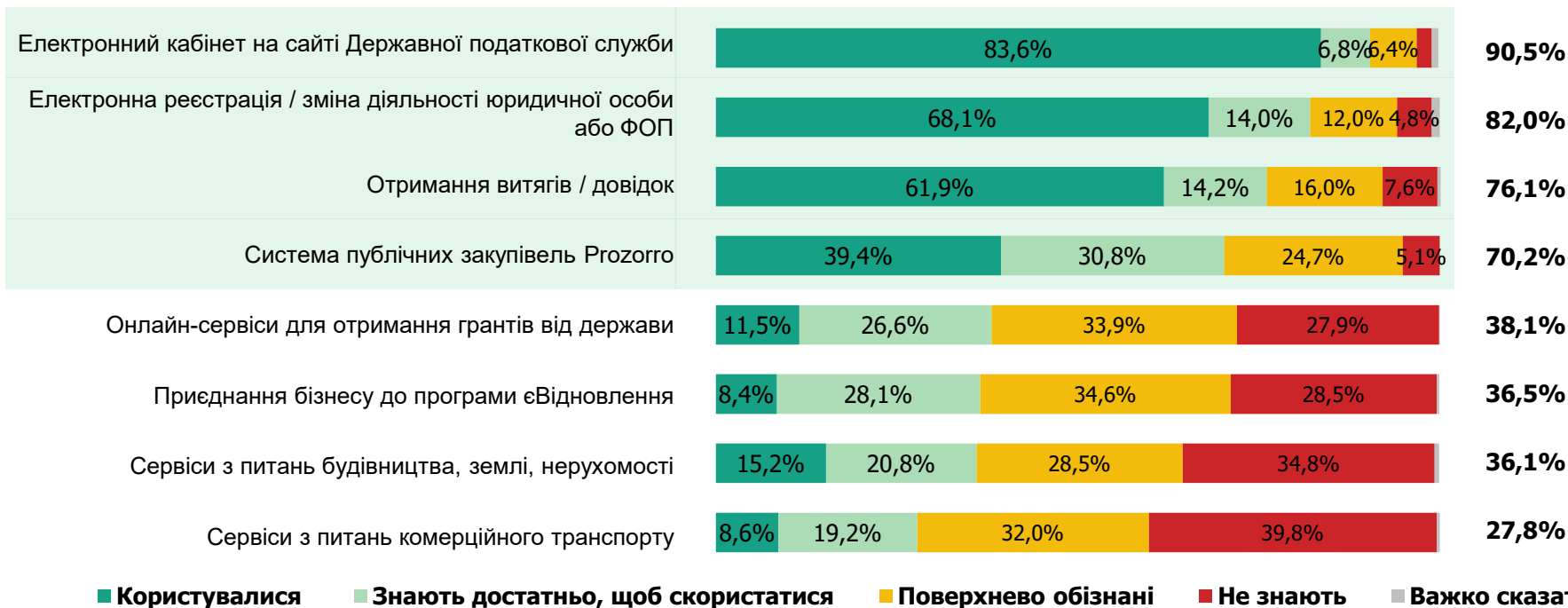
Достатньо обізнані респонденти - ті, які або мають досвід користування таким сервісом, або знають достатньо, щоб ним скористатися

Питання: «Наскільки Ви вважаєте себе обізнаним / обізнаною щодо таких електронних сервісів з надання державних послуг онлайн?»

Бізнес: Обізнаність щодо електронних сервісів з надання державних послуг онлайн

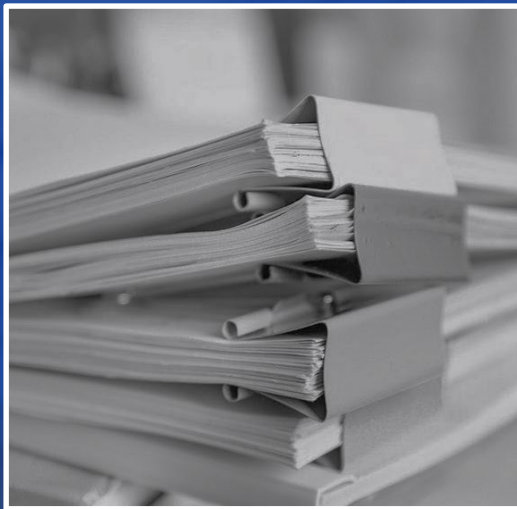
Показник «достатньої обізнаності» (середній рівень серед всіх сервісів) – **57,2%**

Достатньо обізнані

Достатньо обізнані респонденти - ті, які або мають досвід користування таким сервісом, або знають достатньо, щоб ним скористатися

Питання: «Наскільки Ви вважаєте себе обізнаним / обізнаною щодо таких електронних сервісів з надання державних послуг онлайн?»

КОРУПЦІЙНИЙ ДОСВІД ЗА СФЕРАМИ

Підхід 1

Прямий спосіб (самооцінка) визначення респондентами наявності у них корупційного досвіду (загальне питання «*Чи стикалися Ви з корупцією останні 12 місяців ...*»)

Найбільш стійкий до порівняння в різних хвилях досліджень показник, застосовується як один з індикаторів ефективності державної антикорупційної політики

Підхід 2

Самооцінка респондентами наявності у них корупційного досвіду **при взаємодії/ контактах з певною сферою** (відповіді на пряме питання)

Може використовуватись для порівняння в різних хвилях досліджень (в рамках кожної сфери)

Підхід 3

Визначення ступеня **поширеності корупційних практик** у сферах за результатами підтвердження факту **перебування респондентів** у певних контактних **ситуаціях**, що містять ознаки **корупції**

Інтегральний показник (частка респондентів, які перебували в корупційних ситуаціях*) залежить від переліку запропонованих до оцінки корупційних практик

* Інтегральний показник перебування в корупційних ситуаціях розраховується, як частка опитаних, які обрали будь-яку відповідь, окрім «Такої ситуації не було» (варіанти «Інше» або «Відмова від відповіді» ми вважаємо соціально прийнятними заміниками відповідей про участь у корупційній ситуації)

КОРУПЦІЙНИЙ ДОСВІД НАСЕЛЕННЯ

Населення: досвід взаємодії зі сферами та корупційний досвід

Досвід взаємодії

Корупційний досвід (самооцінка)

■ 2023
■ 2022
■ 2021

Питання по кожній сфері:

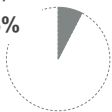
- «Чи доводилося Вам або членам Вашої родини протягом останніх 12 місяців звертатись до ... (за послугами...)?» / «Чи доводилося Вам або членам Вашої родини протягом останніх 12 місяців зустрічатись (контактувати) з представниками ... (з питань...)?» / «Чи Ви або члени Вашої родини навчаєтесь зараз або навчалися протягом останніх 12 місяців у ...» .
- «Чи стикалися Ви з корупцією при зверненні до ... (за послугами з...) / при зустрічі (контакті) з ... / у закладах... протягом останніх 12 місяців – тобто Ви давали або від Вас вимагали хабаря, використовували зв'язки тощо»

Населення: досвід взаємодії зі сферами та корупційний досвід

Від тих, хто стикався із сферою

Сфери діяльності	Корупційний досвід за самооцінкою	Ініціатори відвідувачі	Ініціатори посадовці	Стикалися із сферою
Діяльність сервісних центрів МВС	↑35,7%	19,1%	29,5%	7,6%
Будівництво та земельні відносини	32,5%	9,7%	39,4%	3,3%
Державна та комунальна медицина (медичні послуги)	↑32,3%	13,5%	27,2%	49,4%
Послуги з підключення та обслуговування систем електро-, газо-, водопостачання та водовідведення	31,4%	12,0%	26,6%	↓9,3%
Послуги закладів освіти (комунальні дитячі садки)	27,0%	11,7%	16,1%	9,2%
Послуги закладів вищої освіти	26,6%	11,0%	26,0%	↑13,8%
Діяльність правоохоронних органів	↓23,4%	9,9%	19,0%	↓4,7%
Послуги закладів освіти (початкова та середня освіта)	↑21,6%	9,8%	13,4%	19,6%
Гуманітарна допомога	19,9%	2,9%	7,1%	15,6%
Надання адміністративних послуг (крім ЦНАП)	16,8%	12,1%	15,6%	8,1%
Діяльність Центрів надання адміністративних послуг (ЦНАП)	8,9%	6,5%	7,9%	↑25,8%

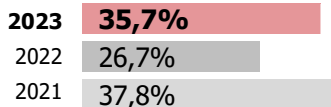

Діяльність сервісних центрів МВС

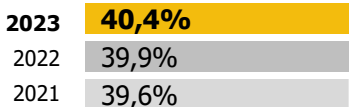

Корупційний досвід

За самооцінкою

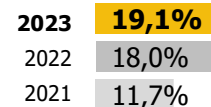

Перебували в корупційних ситуаціях

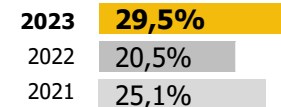

Ініціатори корупційних ситуацій

Відвідувачі

Посадовці

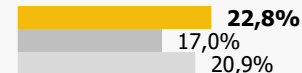
Робили неофіційні платежі службовцю (грошові кошти або подарунки) або надавали йому послуги за...

ТОП-5 корупційних ситуацій

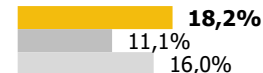
реєстрацію (перереєстрацію) транспортного засобу, зняття з обліку транспортного засобу

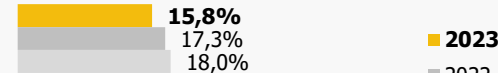
видачу (заміну, відновлення, обмін, отримання) посвідчення на право керувати транспортним засобом (у т.ч., за складання теоретичного та практичного іспиту в сервісному центрі*)

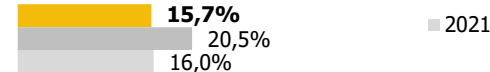
отримання номерних знаків (у т.ч., індивідуальних) для транспортного засобу / збереження номерного знаку за власником при зміні транспортного засобу

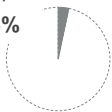
отримання довідок / дублікатів документів з різних питань поза чергою або швидко (в найкоротший період часу)

вирішення питань технічного контролю транспортного засобу (у т.ч., відповідності конструкцій транспортних засобів установленим вимогам)

Питання (для тих, хто стикався із сферою, N = 189): «Чи стикалися Ви з корупцією при зверненні до сервісних центрів МВС протягом останніх 12 місяців – тобто Ви давали або від Вас вимагали хабаря, використовували зв'язки тощо?»; «Чи виникали у Вас або членів Вашої родини такі ситуації під час звернення до сервісних центрів МВС (колишні МРЕВ)?»

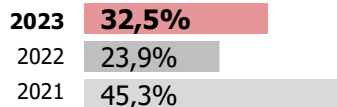

Будівництво та земельні відносини

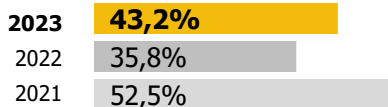

Корупційний досвід

За самооцінкою

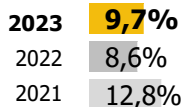

Перебували в корупційних ситуаціях

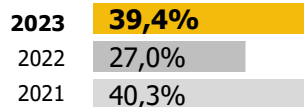

Ініціатори корупційних ситуацій

Відвідувачі

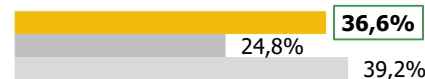
Посадовці

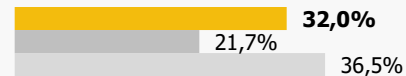
Робили неофіційні платежі службовцю (грошові кошти або подарунки) або надавали йому послуги за...

ТОП-5 корупційних ситуацій

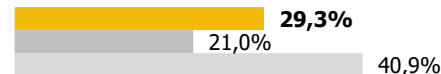
прийняття (ухвалення) рішення про приватизацію (передачу у власність) присадибної ділянки

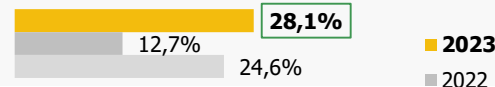
реєстрацію земельної ділянки в Державному земельному кадастрі

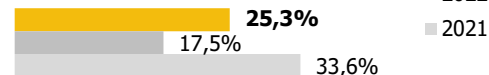
прийняття (ухвалення) рішення про приватизацію (передачу у власність) земельної ділянки для ведення особистого селянського господарства

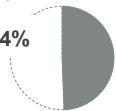
прийняття рішення про зміну цільового призначення земельної ділянки

надання дозволу на розробку землепорядної документації, за її розробку та погодження для приватизації земельної ділянки для ведення особистого селянського господарства

Питання (для тих, хто стикався із сферою, N = 74): «Чи стикалися Ви з корупцією при зверненні за послугами у сфері будівництва та земельних відносин протягом останніх 12 місяців – тобто Ви давали або від Вас вимагали хабаря, використовували зв'язки тощо?»; «Чи виникали у Вас або членів Вашої родини такі ситуації під час звернення за послугами у сфері будівництва та земельних відносин?»

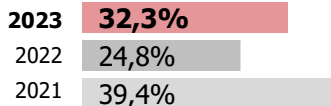

Державна та комунальна медицина

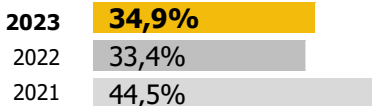

Корупційний досвід

За самооцінкою

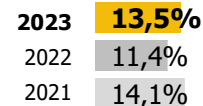

Перебували в корупційних ситуаціях

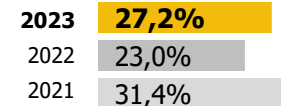

Ініціатори корупційних ситуацій

Відвідувачі

Посадовці

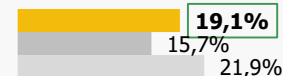
Робили неофіційні платежі працівнику медичного закладу (грошові кошти або подарунки) або надавали йому послуги...

ТОП-5 корупційних ситуацій

за надання медичних послуг з лікування пацієнта та проведення йому операції

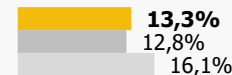
при вирішенні питань умов перебування в стаціонарному медичному закладі

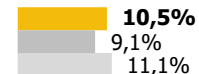
за отримання пацієнтом ліків, які є на балансі медичного закладу та які пацієнт має право отримати

за проходження медичного огляду в закладі (у т.ч. за приховування медичних фактів)

для оформлення довідок, листків непрацездатності, виписок тощо

Питання (для тих, хто стикався із сферою, N = 1195): «Чи стикалися Ви з корупцією при зверненні до державних/комунальних закладів охорони здоров'я (при отриманні медичних послуг) протягом останніх 12 місяців – тобто Ви давали або від Вас вимагали хабаря, використовували зв'язки тощо?»; «Чи виникали у Вас або членів Вашої родини такі ситуації у зв'язку з одержанням медичних послуг?»

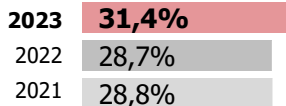

Послуги з підключення та обслуговування систем електро-, газо-, водопостачання та водовідведення

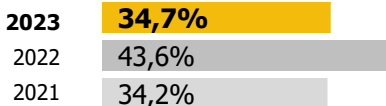

Корупційний досвід

За самооцінкою

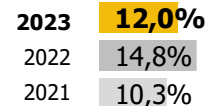

Перебували в корупційних ситуаціях

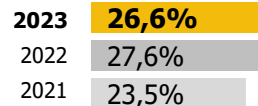

Ініціатори корупційних ситуацій

Відвідувачі

Посадовці

Робили неофіційні платежі службовцю (грошові кошти або подарунки) або надавали йому послуги за...

ТОП-5 корупційних ситуацій

встановлення, опломбування, реєстрацію системи обліку водопостачання та водовідведення

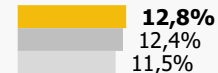
підготовку / прискорення підготовки документації із газопостачання або щодо внесення змін до неї

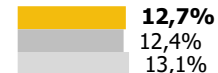
відновлення / ремонт систем водопостачання до багатоквартирного або приватного житлового будинку

підключення приватного житла до газової мережі, незаконне перепланування газопроводу, відновлення газопостачання без законних на те підстав

погодження проектної документації для подальшого приєднання приватного житла до мережі електропостачання / за приєднання приватного житла до мережі електропостачання

Питання (для тих, хто стикався із сферою, N = 243): «Чи стикалися Ви з корупцією при зверненні до підприємств за послугами з підключення та обслуговування систем електро-, газо-, водопостачання та водовідведення протягом останніх 12 місяців – тобто Ви давали або від Вас вимагали хабаря, використовували зв'язки тощо?»; «Чи виникали у Вас або членів Вашої родини такі ситуації під час звернення до таких підприємств?»

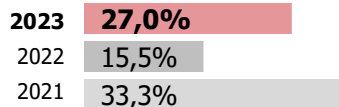

Послуги закладів освіти (дитячі садки)

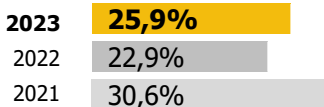

Корупційний досвід

За самооцінкою

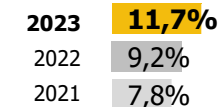

Перебували в корупційних ситуаціях

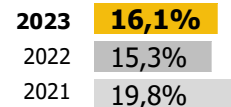

Ініціатори корупційних ситуацій

Відвідувачі

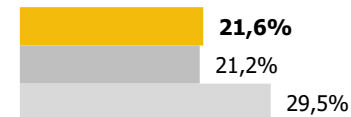

Посадовці

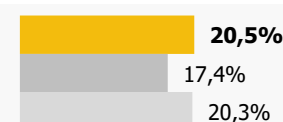

Корупційні ситуації

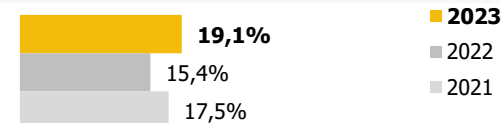
Робили неофіційні платежі або надавали послуги за **включення в чергу до дитячого садка (зміну місця в черзі) або вирішення інших важливих питань, пов'язаних із зарахуванням дитини до дитячого садка**

Робили неофіційні платежі або надавали послуги при вирішенні питань **умов перебування дитини в дитячому садку**

Робили неофіційні платежі або надавали послуги вихователям групи **для кращого (особливого) ставлення до Вашої дитини** (надання Вашій дитині більше уваги тощо)

Питання (для тих, хто стикався із сферою, N = 238): «Чи стикалися Ви з корупцією у дитячих садках протягом останніх 12 місяців – тобто Ви давали або від Вас вимагали хабаря, використовували зв'язки тощо?»; «Чи виникали у Вас або членів Вашої родини такі ситуації у зв'язку із навчанням в цих установах?»

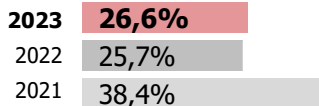

Послуги закладів вищої освіти

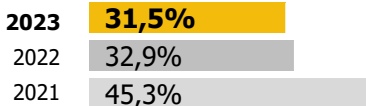

Корупційний досвід

За самооцінкою

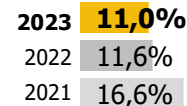

Перебували в корупційних ситуаціях

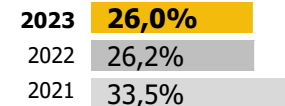

Ініціатори корупційних ситуацій

Відвідувачі

Посадовці

Робили неофіційні платежі (грошові кошти або подарунки) або надавали послуги...

ТОП-5 корупційних ситуацій

особисто викладачам за отримання заліку, складання іспиту, покращені оцінки під час складання сесії, у т.ч., з метою отримання стипендії

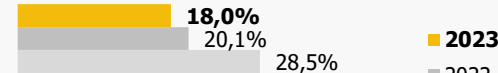
за підготовку та/або захист курсових, рефератів, практичних, лабораторних робіт тощо або купували такі роботи у викладачів без особистого їх створення

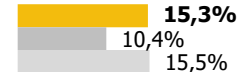
адміністрації при вирішенні питань отримання місця в гуртожитку, умов проживання тощо

для отримання більш високих поточних оцінок в міжсесійний період

адміністрації при вирішенні питань вступу до закладів вищої освіти

Питання (для тих, хто стикався із сферою, N = 370): «Чи стикалися Ви з корупцією у закладах вищої освіти протягом останніх 12 місяців – тобто Ви давали або від Вас вимагали хабаря, використовували зв'язки тощо?»; «Чи виникали у Вас або членів Вашої родини такі ситуації у зв'язку з навчанням у цих закладах?»

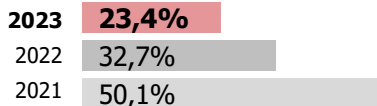

Діяльність правоохоронних органів із забезпечення законності та правопорядку, проведення досудового розслідування

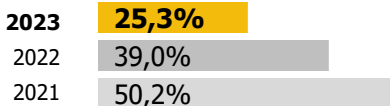

Корупційний досвід

За самооцінкою

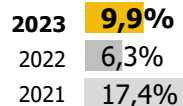

Перебували в корупційних ситуаціях

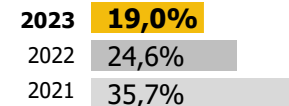

Ініціатори корупційних ситуацій

Відвідувачі

Посадовці

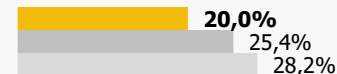
Робили неофіційні платежі правоохоронцю (грошові кошти або подарунки) або надавали йому послуги...

ТОП-5 корупційних ситуацій

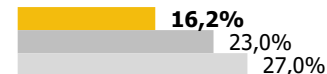
під час перевірки патрульною поліцією на стаціонарних постах документів

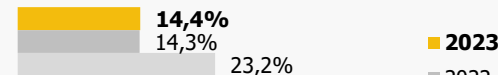
для уникнення / зменшення відповідальності за порушення Правил дорожнього руху

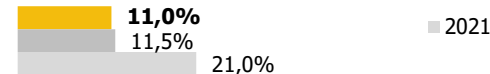
для уникнення відповідальності під час перевірки поліцією документів, які посвідчують особу, або надають право перебувати в громадських місцях, а також під час особистого поверхневого огляду

для уникнення / зменшення відповідальності за адміністративне правопорушення, скоєне Вами чи Вашими близькими (крім правопорушень у сфері безпеки дорожнього руху)

за проведення (сприяння в проведенні) швидкого та об'єктивного розслідування правопорушення, жертвою якого є / були Ви чи Ваші близькі, за відшукування та повернення викраденого майна

Питання (для тих, хто стикався із сферою, N = 109): «Чи стикалися Ви з корупцією при зустрічі (контакті) з представниками правоохоронних органів протягом останніх 12 місяців – тобто Ви давали або від Вас вимагали хабаря, використовували зв'язки тощо?»; «Чи виникали у Вас або членів Вашої родини такі ситуації під час зустрічі (контакту) з представниками правоохоронних органів або взаємодії з їх представниками?»

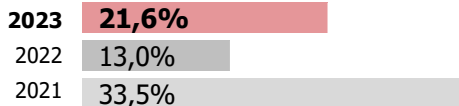

Послуги закладів освіти (початкова та середня освіта)

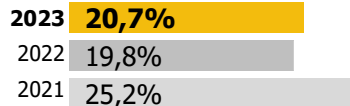

Корупційний досвід

За самооцінкою

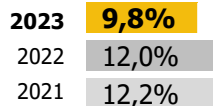

Перебували в корупційних ситуаціях

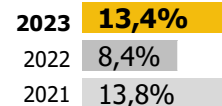

Ініціатори корупційних ситуацій

Відвідувачі

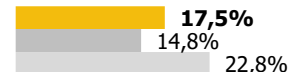

Посадовці

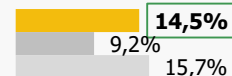

Корупційні ситуації

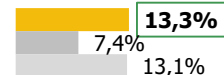
Робили неофіційні платежі або надавали послуги особисто вчителям, які навчали Ваших дітей / Вас, за **індивідуальне репетиторство**, яке є умовою для отримання більш високих оцінок

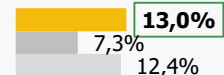
Робили неофіційні платежі або надавали послуги адміністрації **при вирішенні питань вступу / зарахування до навчального закладу** (у т.ч., до певного класу, групи)

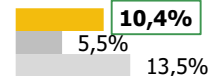
Робили неофіційні платежі або надавали послуги **при переведенні в інший клас, групу, на іншу форму навчання**

Робили неофіційні платежі або надавали послуги **для отримання більш високих поточних оцінок під час навчання**

Робили неофіційні платежі або надавали послуги **за отримання бажаних оцінок у свідоцтві** про здобуття освіти

Питання (для тих, хто стикався із сферою, N = 507): «Чи стикалися Ви з корупцією у закладах загальної середньої освіти протягом останніх 12 місяців – тобто Ви давали або від Вас вимагали хабаря, використовували зв'язки тощо?»; «Чи виникали у Вас або членів Вашої родини такі ситуації у зв'язку із навчанням в цих установах?»

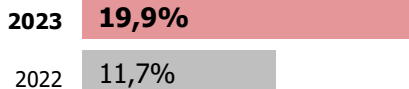

Гуманітарна допомога

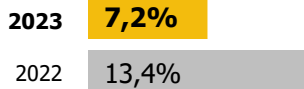

Корупційний досвід

За самооцінкою

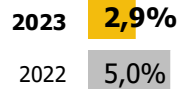

Перебували в корупційних ситуаціях

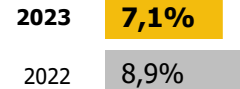

Ініціатори корупційних ситуацій

Відвідувачі

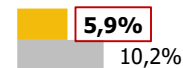
Посадовці

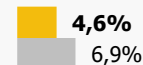
Робили неофіційні платежі службовцю (грошові кошти або подарунки) або надавали йому послуги...

ТОП-5 корупційних ситуацій

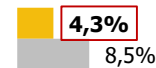
за сприяння в розподілі або видачу товарів гуманітарної допомоги для населення (продукти харчування, товари, ліки тощо) на Вашу користь (або на користь організації, яку Ви представляєте)

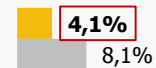
за сприяння в розподілі або видачу товарів гуманітарної допомоги для військових формувань, для яких Ви організуєте доставку гуманітарної допомоги

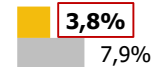
за швидке проходження митних формальностей (митного оформлення та/або митного контролю) при перевезенні гуманітарної допомоги, нефіксування під час митного огляду незадекларованих товарів

за підготовку для потреб волонтерської чи іншої організації різних документів (листів-запитів, листів-підтверджень тощо) для підтвердження отримання органом державної влади гуманітарної допомоги

за вирішення питання спрямування гуманітарної допомоги (кошти, товари, послуги) для відновлення зруйнованого/пошкодженого житла, приватних будівель іншого майна, що належить Вам / Вашим рідним

Питання (для тих, хто стикався із сферою, N = 333): «Чи доводилося Вам або членам Вашої родини після 24.02.2022 і дотепер зустрічатись (контактувати) з представниками органів державної влади чи місцевого самоврядування з питань отримання гуманітарної допомоги або вирішення питань організації її надання (у разі залученості до волонтерської діяльності) населенню, військовим формуванням, організаціям?»; «Чи виникали у Вас або членів Вашої родини такі ситуації при зустрічі (контакті) з представниками органів державної влади чи місцевого самоврядування з питань отримання гуманітарної допомоги або вирішення питань організації її надання населенню, військовим формуванням, організаціям?»

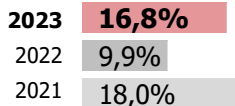

Надання адміністративних послуг органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування

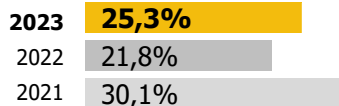

Корупційний досвід

За самооцінкою

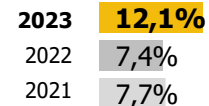

Перебували в корупційних ситуаціях

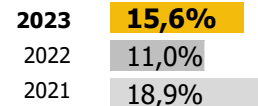

Ініціатори корупційних ситуацій

Відвідувачі

Посадовці

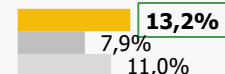
Робили неофіційні платежі службовцю (грошові кошти або подарунки) або надавали йому послуги за...

ТОП-5 корупційних ситуацій

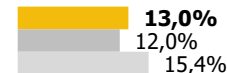
отримання довідок / дублікатів документів з інших питань **поза чергою або швидко** (в найкоротший період часу)

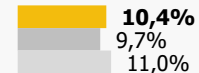
оформлення **соціальних допомог та послуг** (при народженні дитини, самотніми матерями, особам з інвалідністю, окремим соціальним групам (учасникам бойових дій, ВПО), тощо)

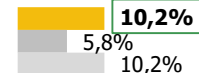
оформлення / переоформлення **житлової субсидії**

оформлення / переоформлення **пенсій**

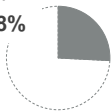

оформлення (переоформлення) документів **щодо підприємницької діяльності**

■ 2023
■ 2022
■ 2021

Питання (для тих, хто стикався із сферою, N = 192): «Чи стикалися Ви з корупцією при зверненні до органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування за отриманням різних адміністративних послуг та документів протягом останніх 12 місяців – тобто Ви давали або від Вас вимагали хабаря, використовували зв'язки тощо?»; «Чи виникали у Вас або членів Вашої родини такі ситуації під час звернення до органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування?»

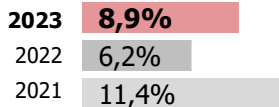

Діяльність центрів надання адміністративних послуг

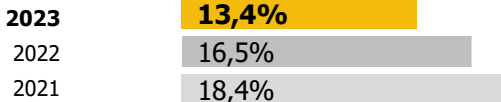

Корупційний досвід

За самооцінкою

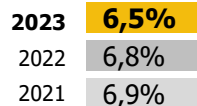

Перебували в корупційних ситуаціях

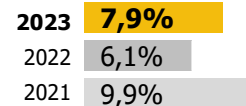

Ініціатори корупційних ситуацій

Відвідувачі

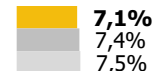
Посадовці

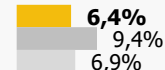
Робили неофіційні платежі службовцю (грошові кошти або подарунки) або надавали йому послуги за...

ТОП-5 корупційних ситуацій

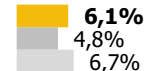
отримання послуг з **реєстрації / зняття з реєстрації місця проживання** та оформлення довідки про реєстрацію місця проживання особи

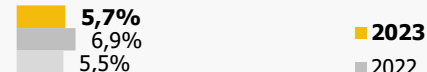
оформлення / переоформлення **житлової субсидії**

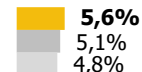
оформлення документів **щодо нерухомості**

оформлення (переоформлення) **закордонного паспорта**

оформлення **соціальних допомог та послуг** (при народженні дитини, самотніми матерями, особам з інвалідністю, окремими соціальними групами (учасникам бойових дій, ВПО)

Питання (для тих, хто стикався із сферою, N = 616): «Чи стикалися Ви з корупцією при зверненні до центрів надання адміністративних послуг (ЦНАП) протягом останніх 12 місяців – тобто Ви давали або від Вас вимагали хабаря, використовували зв'язки тощо?»; «Чи виникали у Вас або членів Вашої родини такі ситуації під час звернення до центрів надання адміністративних послуг (ЦНАП)?»

КОРУПЦІЙНИЙ ДОСВІД БІЗНЕСУ

Підприємства: досвід взаємодії зі сферами та корупційний досвід

Питання по кожній сфері:

- «Чи доводилося Вам (як керівнику/представнику підприємства)/Вашому підприємству протягом останніх 12 місяців звертатись до ... за послугами...?» / («... зустрічатись (контактувати) з представниками ... органів ... з питань діяльності Вашого підприємства?»)
- «Чи стикалися Ви (як керівник/представник підприємства) з корупцією при зверненні до ... за послугами з (у).... протягом останніх 12 місяців – тобто Ви давали або від Вас вимагали хабаря, використовували зв'язки тощо?» («... при зустрічі (контакті) з представниками ... органів»)

* Сфера «Судова система» у 2021–2022 роках включала також діяльність органів виконання судових рішень, у 2023 році ці сфери були розділені

Бізнес: досвід взаємодії зі сферами та корупційний досвід

Від тих, хто стикався із сферою

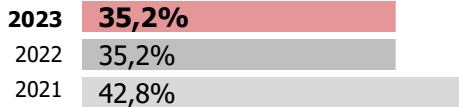
Сфери діяльності	Корупційний досвід за самооцінкою	Ініціатори відвідувачі	Ініціатори посадовці	Стикалися із сферою
Митниця (митний контроль, оформлення митних документів для суб'єктів бізнесу)	35,2%	35,5%	6,8%	27,1%
Діяльність правоохоронних органів	28,8%	23,5%	4,1%	16,3%
Будівництво та земельні відносини	28,6%	23,5%	5,9%	16,9%
Послуги з підключення та обслуговування систем електро-, газо-, водопостачання та водовідведення, крім послуг, пов'язаних з поточними розрахунками	26,6%	33,4%	5,8%	22,6%
Контроль і нагляд за підприємницькою діяльністю	↑24,5%	26,6%	3,3%	20,5%
Судова система	15,2%	15,0%	3,0%	10,2%
Виконання судових рішень	7,3%	9,5%	1,3%	7,3%
Діяльність податкових органів	13,1%	16,4%	2,2%	9,0%

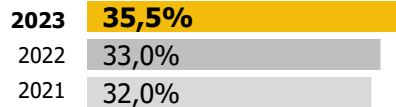

Корупційний досвід

За самооцінкою

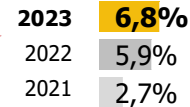

Перебували в корупційних ситуаціях

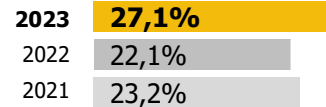

Ініціатори корупційних ситуацій

Відвідувачі

Посадовці

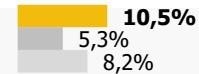
Робили неофіційні платежі службовцю (грошові кошти або подарунки) або надавали йому послуги...

ТОП-5 корупційних ситуацій

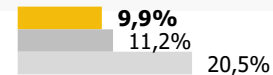
за швидке проходження митних формальностей (митного оформлення та/або митного контролю)

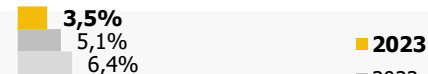
за митне оформлення автомобілів

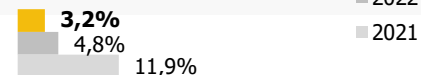
за «непомічання» неправильного визначення митної вартості (її заниження) та/або коду класифікації товарів

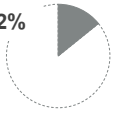
за вирішення питань зберігання товарів, транспортних засобів комерційного призначення на складах митних органів

за нефіксування службовцями під час митного огляду незадекларованих товарів

Питання (для тих, хто стикався із сферою, N = 140): «Чи стикалися Ви (як керівник/ представник підприємства)/ Ваше підприємство з корупцією при зустрічі (контакті) з представниками митних органів протягом останніх 12 місяців – тобто Ви давали або від Вас вимагали хабаря, використовували зв'язки тощо?»; «Чи виникали у Вас/працівників підприємства (як його представників) такі ситуації при зустрічі (контакті) з представниками митних органів?»

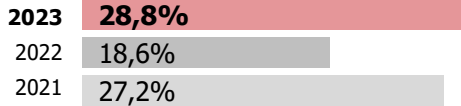

Діяльність правоохоронних органів із забезпечення законності та правопорядку, проведення досудового розслідування

Корупційний досвід

За самооцінкою

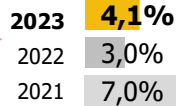

Перебували в корупційних ситуаціях

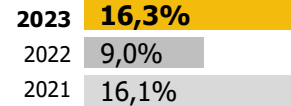

Ініціатори корупційних ситуацій

Відвідувачі

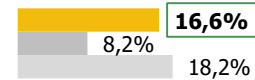
Посадовці

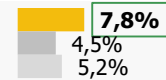
Робили неофіційні платежі правоохоронцю (грошові кошти або подарунки) або надавали йому послуги...

ТОП-5 корупційних ситуацій

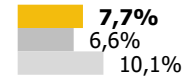
за невтручення в діяльність / нестворення перешкод для законної діяльності підприємства

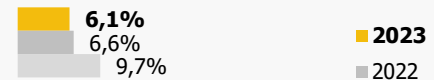
для пом'якшення / незастосування процесуальних обмежень під час досудового розслідування

за проведення (сприяння в проведенні) швидкого та об'єктивного розслідування злочину, збитки (шкоду) від якого заповдіяно Вашому підприємству

для уникнення або зменшення відповідальності за адміністративне правопорушення, скоєне представниками Вашого підприємства та яке пов'язане зі здійсненням ним господарської діяльності

за «кришування» незаконного (неліцензованого, без дозволу тощо) бізнесу представниками правоохоронних органів

Питання (для тих, хто стикався із сферою, N = 168): «Чи стикалися Ви (як керівник/ представник підприємства) з корупцією при зустрічі (контакті) з представниками правоохоронних органів протягом останніх 12 місяців – тобто Ви давали або від Вас вимагали хабаря, використовували зв'язки тощо?»; «Чи виникали у Вас/працівників підприємства (як його представників) такі ситуації при зустрічі (контакті) з представниками правоохоронних органів?»

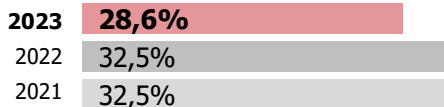

Будівництво та земельні відносини

Корупційний досвід

За самооцінкою

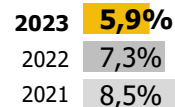

Перебували в корупційних ситуаціях

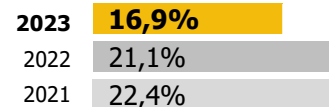

Ініціатори корупційних ситуацій

Відвідувачі

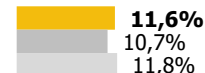
Посадовці

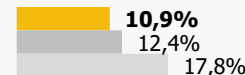
Робили неофіційні платежі службовцю (грошові кошти або подарунки) або надавали йому послуги за...

ТОП-5 корупційних ситуацій

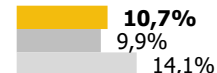
надання містобудівних умов та обмежень забудови земельної ділянки

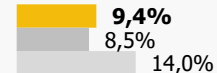
отримання дозволу на будівництво / реконструкцію

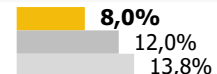
вирішення питань щодо зміни цільового призначення землі

«позитивне» рішення за результатами архітектурно-будівельного контролю

введення об'єкта нерухомості в експлуатацію (отримання сертифіката про прийняття об'єкта в експлуатацію)

Питання (для тих, хто стикався із сферою, N = 140): «Чи стикалися Ви (як керівник/ представник підприємства) з корупцією при зверненні за послугами у сфері будівництва та земельних відносин протягом останніх 12 місяців – тобто Ви давали або від Вас вимагали хабаря, використовували зв'язки тощо?»; «Чи виникали у Вас/працівників підприємства (як його представників) такі ситуації під час звернення за послугами у сфері будівництва та земельних відносин?»

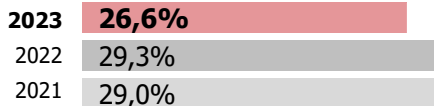

Послуги з підключення та обслуговування систем електро-, газо-, водопостачання та водовідведення

Корупційний досвід

За самооцінкою

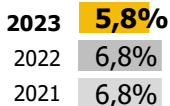

Перебували в корупційних ситуаціях

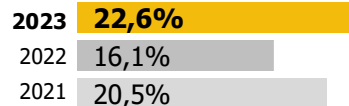

Ініціатори корупційних ситуацій

Відвідувачі

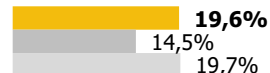
Посадовці

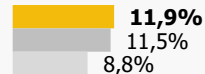
Робили неофіційні платежі службовцю (грошові кошти або подарунки) або надавали йому послуги за...

ТОП-5 корупційних ситуацій

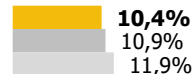
погодження проектної документації для подальшого приєднання нежитлового об'єкта до мережі електропостачання / за приєднання нежитлового об'єкта до мережі електропостачання

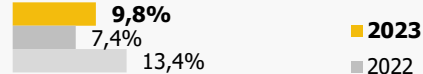
підготовку / прискорення підготовки документації із газопостачання або щодо внесення змін до неї

погодження проектної документації для подальшого приєднання багатоквартирного житлового будинку до мережі електропостачання / за приєднання багатоквартирного житлового будинку до мережі електропостачання

непритягнення до відповідальності / нереагування на виявлені факти порушень правил експлуатації електромережі, електроустановки чи електролічильника

вирішення питань приєднання до систем водовідведення та їх експлуатації

Питання (для тих, хто стикався із сферою, N = 198): «Чи стикалися Ви (як керівник/ представник підприємства) з корупцією при зверненні до підприємств за послугами з підключення та обслуговування систем електро-, газо-, водопостачання та водовідведення протягом останніх 12 місяців – тобто Ви давали або від Вас вимагали хабаря, використовували зв'язки тощо?»; «Чи виникали у Вас/працівників підприємства (як його представників) такі ситуації під час звернення до таких підприємств?»

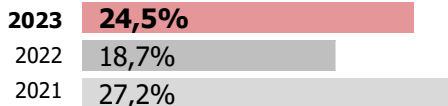

Контроль і нагляд за господарською діяльністю

Корупційний досвід

За самооцінкою

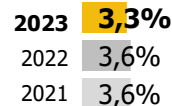

Перебували в корупційних ситуаціях

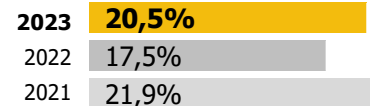

Ініціатори корупційних ситуацій

Відвідувачі

Посадовці

Робили неофіційні платежі (грошові кошти або подарунки) або надавали послуги представникам...

ТОП-5 корупційних ситуацій

Органів архітектурно-будівельного контролю на місцевому рівні (виконавчий орган сільської, селищної, міської ради / структурний підрозділ Київської та Севастопольської міськдержадміністрації)

12,5%

Державної інспекції архітектури та містобудування України*
*в 2021р. – ДАБІ

10,9%
8,5%
10,4%

Державної податкової служби України

7,8%
10,1%
9,3%

Державної служби України з питань праці

7,1%
4,4%
7,3%

Державної служби України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів (Держпродспоживслужби)

6,8%
2,4%
2,7%

■ 2023
■ 2022
■ 2021

Питання (для тих, хто стикався із сферою, N = 135): «Чи стикалися Ви (як керівник/ представник підприємства)/ Ваше підприємство з корупцією при зустрічі (контакті) з представниками контролюючих органів протягом останніх 12 місяців – тобто Ви давали або від Вас вимагали хабаря, використовували зв'язки тощо?»; «Чи виникали у Вас/працівників підприємства (як його представників) такі ситуації при зустрічі (контакті) з представниками контролюючих органів?»

Судова система

Корупційний досвід

За самооцінкою

2023

15,2%

Перебували в корупційних ситуаціях

2023

15,0%

Ініціатори корупційних ситуацій

Відвідувачі

2023

3,0%

Посадовці

2023

10,2%

Робили неофіційні платежі службовцю (грошові кошти або подарунки) або надавали йому послуги...

Корупційні ситуації

за послуги, пов'язані з судовим розглядом господарських справ, стороною в яких є Ваше підприємство

10,1%

для ускладнення діяльності іншого підприємства за рахунок використання засобів забезпечення позову у господарському та цивільному провадженні (арешт майна, заборона дій щодо майна, зупинення митного оформлення товарів тощо)

7,0%

для уникнення (зменшення) відповідальності за правопорушення, скоєне представниками Вашого підприємства та яке пов'язане з його господарською діяльністю

6,0%

за послуги, пов'язані з судовим розглядом адміністративних справ щодо визнання протиправними нормативно-правового або індивідуального акта (рішення), дій чи бездіяльності органу влади чи його посадової особи

4,9%

за послуги, пов'язані з розглядом справ щодо процедури санації (банкрутства) підприємства

1,3%

■ 2023

Питання (для тих, хто стикався із сферою, N = 132): «Чи стикалися Ви (як керівник/ представник підприємства)/ Ваше підприємство з корупцією при зустрічі (контакті) з представниками судових органів або органів виконання судових рішень протягом останніх 12 місяців – тобто Ви давали або від Вас вимагали хабаря, використовували зв'язки тощо?»; «Чи виникали у Вас/працівників підприємства (як його представників) такі ситуації при зустрічі (контакті) з представниками судових органів або органів виконання судових рішень?»

Виконання судових рішень

Корупційний досвід

За самооцінкою

2023 7,3%

Перебували в корупційних ситуаціях

2023 9,5%

Ініціатори корупційних ситуацій

Відвідувачі

2023 1,3%

Посадовці

2023 7,3%

Робили неофіційні платежі службовцю (грошові кошти або подарунки) або надавали йому послуги...

Корупційні ситуації

за виконання судового рішення на користь Вашого підприємства

9,3%

за невиконання судового рішення щодо Вашого підприємства

6,8%

за зняття арешту з майна, розблокування банківських рахунків або закриття виконавчих проваджень

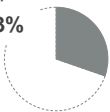
4,2%

за виключення або неправомірну зміну інформації в реєстрі боржників з метою зняття обмежень щодо розпорядження майном підприємства

3,5%

■ 2023

Питання (для тих, хто стикався із сферою, N = 91): «Чи стикалися Ви (як керівник / представник підприємства) / Ваше підприємство з корупцією при зустрічі (контакті) з представниками органів виконання судових рішень протягом останніх 12 місяців – тобто Ви давали або від Вас вимагали хабаря, використовували зв'язки тощо?»; «Чи виникали у Вас /працівників підприємства (як його представників) такі ситуації при зустрічі (контакті) з представниками органів виконання судових рішень?»

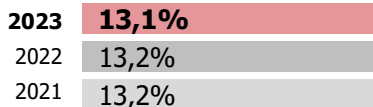

Діяльність податкових органів

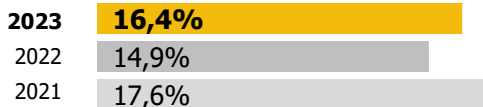

Корупційний досвід

За самооцінкою

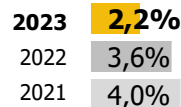

Перебували в корупційних ситуаціях

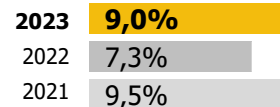

Ініціатори корупційних ситуацій

Відвідувачі

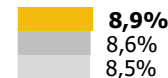
Посадовці

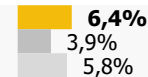
Робили неофіційні платежі службовцю (грошові кошти або подарунки) або надавали йому послуги...

ТОП-5 корупційних ситуацій

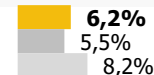
за дії та рішення, що сприяли **відшкодуванню ПДВ** Вашому підприємству (зокрема, пов'язані з реєстрацією податкових накладних в ЄРПН, виключенням Вашого підприємства з переліку «ризикових» підприємств, проведенням перевірки для підтвердження відшкодування)

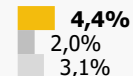
для отримання **позитивних результатів під час проведення перевірки** представниками податкової служби (зокрема, пов'язаних з: нефіксацією порушень, зменшенням / уникненням штрафних санкцій за результатами перевірок, обіцянкою не направляти результати перевірок до правоохоронних органів)

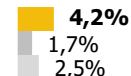
за **супровід податкового адміністрування** підприємства

за **непроведення позапланових перевірок** Вашого підприємства або **виключення з плану-графіку** перевірок

за вирішення **питань, пов'язаних з податковим боргом** (зокрема, його відстрочення, розстрочення, списання, визнання «безнадійним» тощо)

Питання (для тих, хто стикався із сферою, N = 372): «Чи стикалися Ви (як керівник/ представник підприємства)/ Ваше підприємство з корупцією при зустрічі (контакті) з представниками податкових органів протягом останніх 12 місяців – тобто Ви давали або від Вас вимагали хабаря, використовували зв'язки тощо?»; «Чи виникали у Вас/працівників підприємства (як його представників) такі ситуації при зустрічі (контакті) з представниками податкових органів?» я

A black and white photograph showing a person's hands pointing at a document with various charts and graphs on a desk. Another person's hand is visible holding a pen over the document.A blurred, semi-transparent version of the same business meeting scene, showing hands pointing at charts and graphs on a desk.

ІНТЕГРАЛЬНІ ПОКАЗНИКИ ДЕРЖАВНОЇ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ

Визначено 5 індикаторів

ефективності державної антикорупційної політики

- 1 Частка населення/бізнесу, яка **негативно ставиться** до корупційних проявів
- 2 Частка населення/бізнесу, яка мала **власний корупційний досвід**
- 3 Частка населення/бізнесу, яка **спроможна бути викривачем** корупції
- 4 Частка населення/бізнесу, яка **схвалює діяльність викривачів** корупції
- 5 Частка населення, яка **належно обізнана з гарантіями** правового захисту викривачів

Індикатори державної антикорупційної політики

Індикатори ефективності системи запобігання і протидії корупції

Індикатор 1. Частка населення/бізнесу, яка негативно ставиться до корупційних проявів

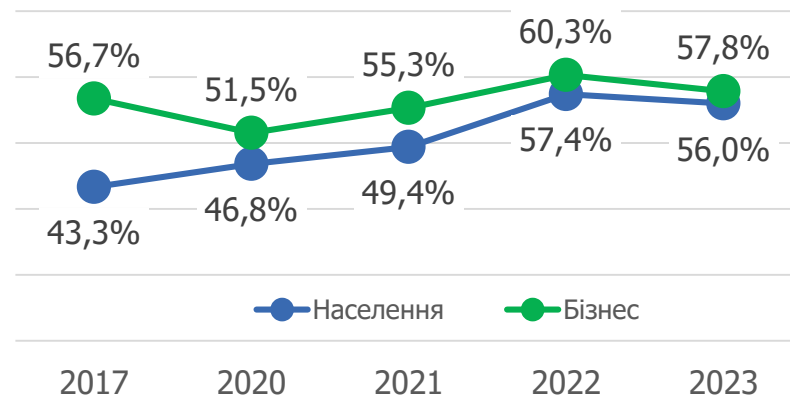
Метод «прожективних ситуацій»: яка частка респондентів відмовляється від корупційної моделі вирішення ситуації?

«Уявіть таку ситуацію. Ви звернулись до державної установи за довідкою, яка Вам терміново необхідна для вирішення особистої справи (для бізнесу – справи в інтересах підприємства). Вам повідомили, що термін її виготовлення — 30 днів, але Вам вона потрібна у найкоротший термін. Коли Ви вийшли з кабінету, то випадкова людина в коридорі Вам розповіла, що його сусід (знайомий) отримав таку довідку наступного дня, сплативши 1000 гривень керівнику відділу, який видає такі довідки. Якими, ймовірно за все, були б Ваші дії в такій ситуації?»

Варіанти відповідей:

1. «Буду чекати 30 днів» ✓
2. «Сплатив би 1000 гривень, але не маю коштів для цього» ✗
3. «Шукав би знайомих чи близьких, як б допомогли пришвидшити отримання довідки» ✗
4. «Сплатив би 1000 гривень» ✗
5. «Написав би скаргу про корупцію в установі до органу вищого рівня» ✓
6. «Написав би заяву до правоохоронних органів» ✓
7. «Звернувся б до ЗМІ (надав журналістам ці факти)» ✓

Населення і Бізнес: без зростання в 2023 році

Індикатор 2. Частка населення/бізнесу, яка мала власний корупційний досвід

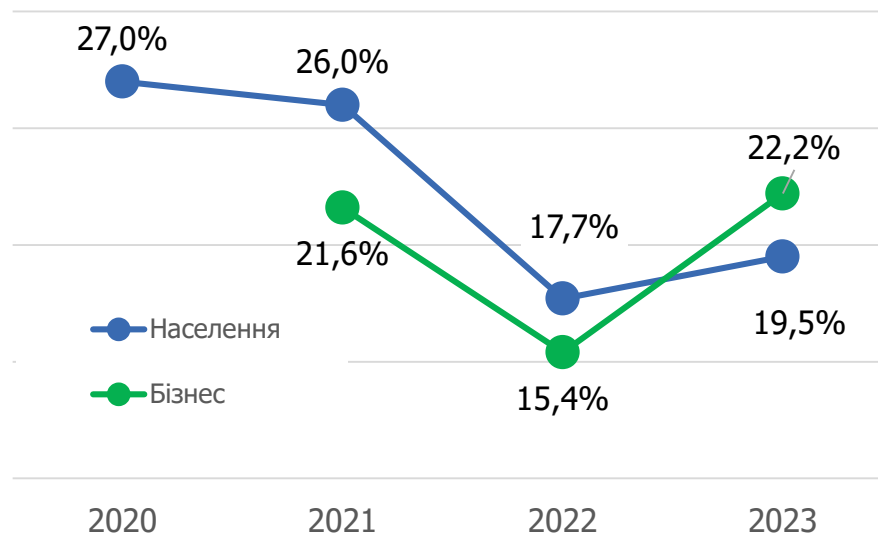

Пряме питання щодо самооцінки респондентами їх залученості до корупції:

Чи стикалися вони з корупцією (давали або від них вимагали хабар, використовували зв'язки тощо) за останні 12 місяців, особисто або членами родини (чи працівниками підприємства в його інтересах в опитуванні бізнесу)

Населення: без динаміки
Бізнес: зростання в 2023 році

Результати за цим показником відображають самосприйняття власного корупційного досвіду населенням/підприємцями, тобто носять суб'єктивний «повідомчий» характер і можуть відрізнятись від реальних оцінок їх залученості до корупції (якщо аналізувати певні ситуації на предмет наявності корупційної складової відповідно до законодавства)

Індикатор 3.1. Частка населення/бізнесу, яка спроможна бути викривачем корупції

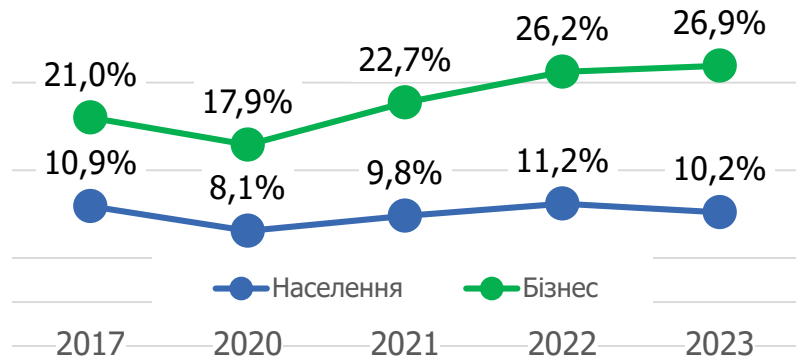
Метод «прожективних ситуацій»: яка частка респондентів обирає викривальну модель поведінки?

«Уявіть таку ситуацію. Ви звернулись до державної установи за довідкою, яка Вам терміново необхідна для вирішення особистої справи (для бізнесу – справи в інтересах підприємства). Вам повідомили, що термін її виготовлення — 30 днів, але Вам вона потрібна у найкоротший термін. Коли Ви вийшли з кабінету, то випадкова людина в коридорі Вам розповіла, що його сусід (знайомий) отримав таку довідку наступного дня, сплативши 1000 гривень керівнику відділу, який видає такі довідки. Якими, ймовірно за все, були б Ваші дії в такій ситуації?»

Варіанти відповідей:

1. «Буду чекати 30 днів» ❌
2. «Сплатив би 1000 гривень, але не маю коштів для цього» ❌
3. «Шукав би знайомих чи близьких, як б допомогли пришвидшити отримання довідки» ❌
4. «Сплатив би 1000 гривень» ❌
5. «Написав би скаргу про корупцію в установі до органу вищого рівня» ✔️
6. «Написав би заяву до правоохоронних органів» ✔️
7. «Звернувся б до ЗМІ (надав журналістам ці факти)» ✔️

Населення і бізнес: відсутність динаміки

Індикатор 3.2. Частка тих, хто повідомив про корупційну ситуацію органам влади

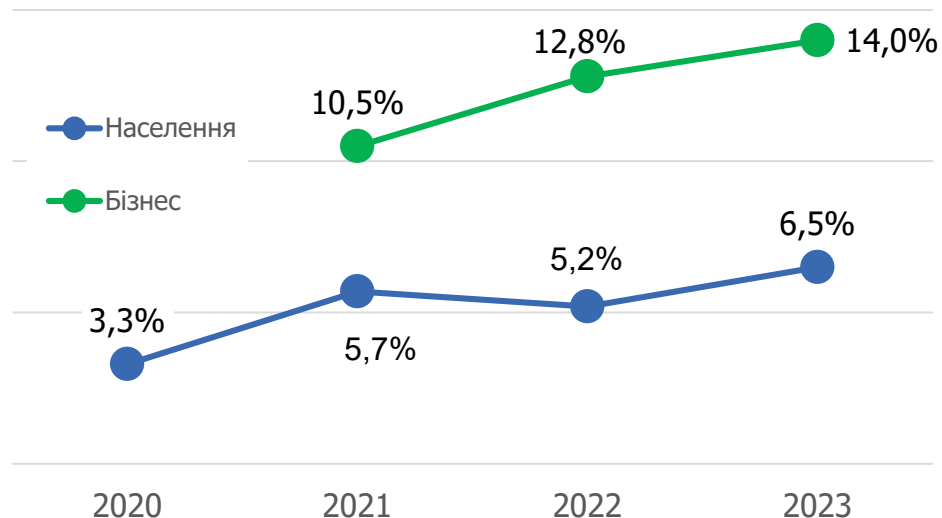

Пряме питання:

(1)* Чи стикалися Ви з корупцією останні 12 місяців – тобто Ви давали або від Вас вимагали хабаря, використовували зв'язки тощо?

Якщо відповідь «так»: (2) Чи подавали Ви скаргу до органів влади або до правоохоронних органів у зв'язку з випадком корупції?

Населення і бізнес: тенденція до зростання у 2023 році

*для бізнесу – в інтересах підприємства, у якому Ви працюєте

Індикатор 4. Частка населення/бізнесу, яка схвалює діяльність викривачів корупції

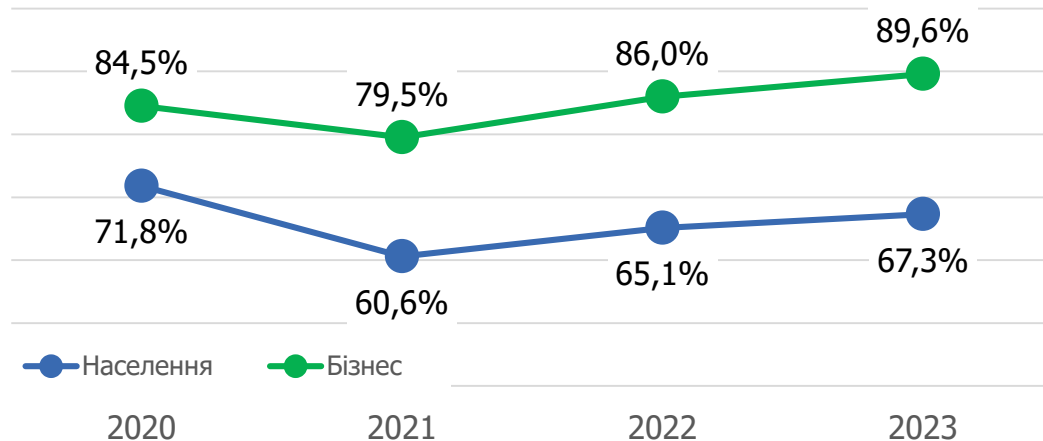
Пряме питання:

Яке Ваше ставлення до людей, які подають скарги (повідомлення) до органів влади або до правоохоронних органів у зв'язку з випадком корупції?

Варіанти відповідей:

1. Повністю схвалюю ✓
2. Скоріше схвалюю ✓
3. Нейтральне
4. Скоріше засуджую
5. Повністю засуджую
6. Важко сказати/Відмова

Населення і бізнес: тенденція до зростання у 2023 році

Індикатор 5. Частка населення, яка належно обізнана з гарантіями правового захисту викривачів

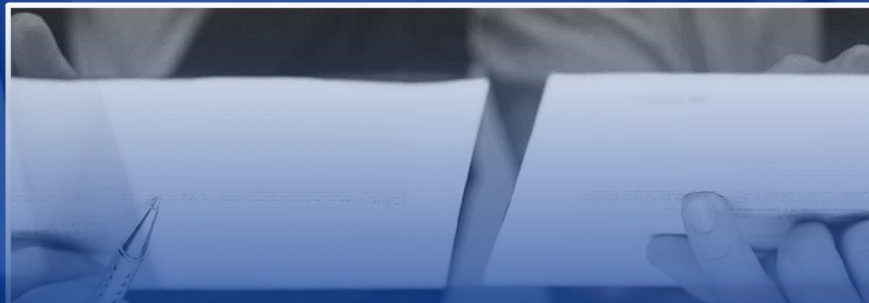
Пряме питання:

Чи мають громадяни, які подають повідомлення про випадки корупції до компетентних органів, такі права?	Так	Ні	Важно сказати
1. на безоплатну правову допомогу у зв'язку із захистом його прав	✓		
2. на оплачувану відпустку протягом терміну розгляду повідомлення про випадок корупції, але не більше ніж 30 днів		✓	Індикатор 5 = частка респондентів, які дали правильну відповідь хоча б на 5 пунктів (більше половини).
3. на грошову винагороду у визначених законом випадках	✓		
4. на отримання інформації від правоохоронних органів про результати досудового розслідування стосовно всіх злочинів, вчинених тією самою особою, стосовно якої було повідомлено про корупцію		✓	
5. негайного поновлення на попередній роботі (посаді), якщо такі особи були звільнені з роботи у зв'язку з повідомленням про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень	✓		2021: 13,4%
6. на здійснення з моменту повідомлення про корупцію правоохоронними органами заходів щодо забезпечення охорони житла, незалежно від наявності загроз життю і здоров'ю такої особи		✓	2022: 17,7%
7. на відшкодування витрат на адвоката у зв'язку із захистом прав особи як викривача	✓		2023: 16,1%
8. на переведення за власним бажанням на іншу рівнозначну посаду (роботу) в установі (закладі), в якій він працює		✓	

ВИСНОВКИ

Корупція посідає **друге місце** серед основних **проблем** для України (після збройної агресії росії): *дуже серйозною* проблемою вважають корупцію **71,6%** представників *населення* і **73%** представників *бізнесу*

Понад 80% респондентів (**87,9%** *населення* та **81,3%** *бізнесу*) вважають, що корупція дещо або дуже **поширена** в Україні. Ці показники значуще **зросли** для обох аудиторій (відповідно на 6,8 в.п. та 12,1 в.п. більше, ніж у 2022 році)

Спостерігається погіршення показників оцінки **динаміки рівня корупції** у 2023 році. **Зростання рівня корупції** відзначають **61,2%** *населення* (у понад два рази *більше*, ніж у 2022 році (29,2%)) та **46,3%** представників *бізнесу*, що майже втричі *більше* від показника 2022 року (16%)

- ✓ Найбільшу **відповідальність** за подолання корупції респонденти покладають на центральні органи влади (Президент України та його Офіс, Парламент) та НАБУ – ця думка є незмінною третій рік поспіль
- ✓ Оцінки **ефективності антикорупційної діяльності** статистично значуще **знизилися** для всіх органів влади як серед *населення*, так і серед *бізнесу*, що є корекцією сприйняття після зростання у 2022 році (проте оцінки вищі за дані 2021 року)
- ✓ За оцінкою **корупційного досвіду населення**, найбільше шансів стикнутися з корупцією мають ті, хто звертається до **сервісних центрів МВС**, отримує послуги у сферах **будівництва та земельних відносин, медицини** та з підключення / обслуговування систем **електро-, газо- і водопостачання та водовідведення**.
З точки зору *бізнесу*, першість у рейтингу найбільш корумпованих сфер третій рік поспіль утримує **митниця**, серед «лідерів» також **правоохоронні органи** та, як і серед населення, сфери **будівництва та земельних відносин**, а також **постачання електрики, газу і води**
- ✓ За останні 12 місяців **ініціаторами корупційних відносин** були **12,1%** *населення* України та **3,9%** представників *бізнесу*. Водночас **20,8%** *населення* та **11,9%** *бізнесу* були залучені до корупційних відносин у зв'язку з **вимогою** з боку представників органів влади або організацій та установ щодо здійснення неофіційних платежів або надання послуг у відповідних сферах

Протягом 2017–2022 років спостерігалось поступове **зростання** частки населення, яка **негативно ставиться до корупційних проявів**: у 2017 році показник становив 43,3%, у 2022 році ця частка суттєво *перевищила половину населення* (57,4%), у 2023 році показник стабілізувався і становить **56,0%**.

Частка антикорупційно налаштованого *бізнесу* стабілізувалася після зростання у 2022 році (60,3%) і становить **57,8%**. Таким чином, у 2023 році частки представників бізнесу і громадськості, які відмовляються від корупційної моделі поведінки, порівнялися

Частка *населення*, яке мало **власний корупційний досвід**, стабілізувалася після зниження у 2022 році і становить **19,5%** (зростання із 17,7% у 2022 році не є статистично значущим).

А от в аудиторії *бізнесу* спостерігається негативна *тенденція* до збільшення частки підприємств, які мали корупційний досвід: у 2023 році цей показник становить **22,2%** (статистично значуще *зростання* із 15,4% у 2022 році)

Частка громадян, **готових повідомляти** про факти корупційних проявів, закріпилася на рівні 2022 року після зростання і становить серед *населення* – **10,2%**, а серед *бізнесу* – **26,9%**

Частка опитаних, які **заявили про факти корупції** стосовно них компетентним органам, залишається **низькою**, але продовжує *тенденцію до зростання* серед *бізнес-аудиторії* (з 10,5% у 2021 році до **14,0%** у 2023 році).

Серед *населення* динаміка фактично відсутня в період 2021–2023 років, і частка таких респондентів перебуває в межах від 5,2% до 6,5% (для 2023 року)

Частки осіб, які **схвалюють діяльність викривачів**, знизилась у 2021 році, проте **зросли** у 2022 році і продовжили **зростання** у 2023 році: абсолютні більшості як *населення* (**67,3%**), так і *бізнесу* (**89,6%**) схвалюють їхню діяльність

Лише **16,1%** населення можна було вважати належно **обізнаними з гарантіями правового захисту викривачів** у 2023 році, цей показник залишається на приблизно однаковому рівні у 2021–2023 роках

НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО
З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ
КОРУПЦІЇ

Дякуємо за увагу!